

ПРОГРАМА „ОБРАЗОВАНИЕ“ 2021-2027

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

BG05SFPR001-2.001

**„ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБЩОТО
ОБРАЗОВАНИЕ ЧРЕЗ ЕФЕКТИВНО ПРИЛАГАНЕ НА
КОМПЕТЕНТНОСТЕН МОДЕЛ“**

2025

Съдържание

1. Наименование на програмата:	3
2. Наименование на приоритета и специфичната цел:	3
3. Номер и наименование на процедурата:	3
4. Измерения по кодове:	3
5. Териториален обхват:	3
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:	3
7. Индикатори (показатели):	8
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата и разпределение по категория региони (ако е приложимо):	12
9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:	12
10. Процент на съфинансиране:	12
11. Допустими кандидати:	12
12. Допустими партньори (ако е приложимо):	16
13. Дейности, допустими за финансиране:	16
14. Категории разходи, допустими за финансиране:	28
14.1. Условия за допустимост на разходите	29
14.2. Допустими разходи	30
14.3. Недопустими разходи	34
15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):	35
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):	36
17. Хоризонтални принципи:	45
18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):	46
19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:	46
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения (ако е приложимо):	46
21. Ред за оценяване на проектни предложения:	46
22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:	47
23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:	48
24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:	48
25. Краен срок за подаване на проектните предложения:	49
26. Допълнителна информация:	49
27. Приложения към Условията за кандидатстване:	50

1. Наименование на програмата:

Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (ПО)

2. Наименование на приоритета и специфичната цел:

Приоритет 2. Модернизация и качество на образованието

СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета - Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и самостоятелното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, в т.ч. предприемачески и цифрови умения също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване

3. Номер и наименование на процедурата:

BG05SFPR001-2.001 „ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЧРЕЗ ЕФЕКТИВНО ПРИЛАГАНЕ НА КОМПЕТЕНТОСТЕН МОДЕЛ“

4. Измерения по кодове¹:

Код по измерение: Област на интервенция: 149

Код по измерение: Форма на подкрепа: 01

Код по измерение: Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост: 33

Код по измерение: Допълнителни вторични тематични области във връзка с ЕСФ+: 01, 10

Код по измерение: „Равенство между половете във връзка с ЕСФ+/ЕФРР/КФ/ФСП: 02

5. Териториален обхват:

Дейностите следва да се изпълняват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Съгласно препоръка на Съвета на ЕС от 22 май 2018 г. ключовите компетентности са съчетание от взаимозависими знания, умения и нагласи, които се очаква учениците да придобият в рамките на училищното образование. Именно ключовите компетентности са във фокуса на настоящата процедура. С поставянето на акцент върху базовите умения (грамотност в областта на четенето, на математиката и природните науки, на чуждите езици и на дигиталните умения), се цели развитие и на социално-емоционалните и на преносимите умения, подкрепа на творчеството, иновациите и предприемчивостта, усъвършенстване на уменията в областта на културата, спорта, демократично гражданство, устойчиво развитие и др. Всички ключови компетентности се считат еднакво важни - те се припокриват и са взаимосвързани, и което е по-съществено те се придобиват интегрирано чрез обучението по всички учебни предмети. Всичко това извежда необходимостта от модернизиране на

¹ Съгласно Приложение I на Регламент (ЕС) 2021/1060 за процедурата: код 149 Подкрепа за начално до средно образование; код 01 Безвъзмездни средства; код 33 Без териториална насоченост; код 01 Принос към зелени умения и работни места и „зелена“ икономика; код 10 Преодоляване на предизвикателствата, установени в рамките на европейския семестър; код 02 Интегриране на принципа на равенство между половете.

методите на преподаване, разработване и прилагане на компетентностно базирани учебни материали, по-ефективно осъществяване на междупредметни връзки, осъвременяване на методите и инструментите за вътрешно оценяване и продължаващо развитие на системата на националното външно оценяване, както и подкрепа на педагогическите специалисти за подобряване на качеството на образованието чрез по-ефективно прилагане на компетентностния модел. В тази връзка системният подход ще има пълен и целенасочен обхват на целевите групи и ще окаже съществено въздействие върху подобряване на качеството на образованието и подобряване на образователните резултати на учениците.

След влизане в сила на Закона за предучилищното и училищно образование са утвърдени държавните образователни стандарти, учебни планове и учебни програми, с прилагането на които се цели въвеждането и прилагането на компетентностния подход в училище. Ориентирането на обучението към придобиване на комплекс от ключови компетентности е свързано със смяна на фокуса към практическото прилагане на наученото в живота. Това променя и ролята на учителя от източник на информация в партньор и ментор. Основна цел на преподаването е чрез прилагане на нови методи и подходи да се направи обучението по-привлекателно и практически ориентирано и да се изградят нагласи за учене през целия живот. Продължаващото оптимизиране на учебните планове и актуализацията на учебните програми с нова сила извежда на преден план придобиването на функционална грамотност в областта на четенето, математиката и природните науки и основните дигитални умения. В Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030) се предвижда политиките да се надграждат за постигане на обучение, ориентирано към формиране и развитие на ключовите компетентности, социално-емоционална интелигентност и умения за живот и работа през XXI век, на съвременни умения.

В Доклада на ЕК за България 2022 г. се посочва, че осигуряването на качествено и справедливо образование продължава да бъде голямо предизвикателство и съществува риск то да се влоши поради пандемията. България изостава от средните стойности за ЕС и целите на равнище ЕС по отношение на основните умения и преждевременно напускащите системата на образованието и обучението. Резултатите от Програмата за международно оценяване на учениците (PISA за 2018 г.) показват, че два пъти повече подрастващи на 15-годишна възраст в България не са успели да покажат минимално ниво на познания по четене, отколкото е средната стойност в ЕС (например 47,1 % спрямо 22,5 %). Данните за резултатите на 15-годишните ученици и техния социално-икономически статус потвърждават, че социално-икономическият статус оказва силно влияние върху образователните резултати. Пропуските в знанията, дължащи се на многократните прекъсвания на присъственото обучение и преминаването към дистанционно обучение, застрашават усилията от последните години за подобряване на образователните резултати и задълбочат неравенствата. Процентът на преждевременно напускащите училище е голям. Той не се е подобрил през последното десетилетие и е бил 12,2 % през 2021 г. (при средна стойност за ЕС 9,7 %). Процентът е особено голям сред групите в неравностойно положение, включително ромите, и в селските райони (23,7 %). Учениците в неравностойно положение често са концентрирани в училища, в които качеството на образованието и условията за учене са лоши. В резултат от предприетите мерки, включително с подкрепа от фондовете на ЕС, е постигнат известен напредък, но приобщаването на ромите в образованието продължава да бъде предизвикателство.

Съгласно Доклад на Световна банка „Образование и грижи в ранна детска възраст, общо образование и приобщаване: анализ на ситуацията и препоръки за насоката на политиките“ от 2021 г. ниските резултати от PISA за 2018 г./PIRLS (2016 г.) /TIMSS (2019 г.) показват, че българската образователна система трудно преминава от учебна програма, фокусирана върху предметни знания, към учебна програма, насочена към компетентности. Понастоящем този подход се отразява само частично, главно в учебните програми, но все още недостатъчно в учебниците и особено в практиката в класната стая: учебни дейности, които предлагат активни възможности за учене и контексти на учене, които създават възможности на учениците за развитие на умения и придобиване на ценности/нагласи. В Доклада на Световна банка се посочва и, че специалистите по учебните програми трябва да дефинират специфични инструменти за оценка на нивото на придобиване за всяка ключова компетентност. Доколкото училищното образование се осъществява по учебни предмети, чрез които се усвояват ключовите компетентности, препоръката би могла да се свърже с разработване на дескриптори и инструменти за оценка на дефинирани в учебните програми очаквани резултати от обучение. Процедурата допринася за изпълнението на програма „Повишаване на четивната грамотност в България 2021-2027 г.: отговорът на предучилищния и началния етап на образованието“, рамка на политиката „Образователната среда в отговор на ученето: идеи и практики в образователните пространства“, рамка на политиката „Ключови компетентности за силен старт: Предучилищно образование и образование и грижи в ранна възраст“ и проект „Пътна карта за развитие и реформиране на политиката по отношение на учителите в България“, предложени от Световна банка, в които се подчертава необходимостта от насърчаване и развитие на образователни среди, подпомагащи преподавателите и учениците да развиват своите ключови компетентности в учебния процес, като осигуряват гъвкави и достъпни за всички методи на учене и преподаване, както и въвеждане на системни програми по отношение на работната сила в образованието и планиране на ежегодни и приоритетни квалификации за учителите чрез включване на анализ на конкретни групи на ниво учител.

Тези констатации се потвърждават и от извършения преглед на оценяването от Организация за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) през 2022 г. в Доклад 2 „Осъществяване на оценяването на ученика, неразделна част от обучението на учениците“, съгласно който българската учебна програма, основана на компетентностите, въведе важни промени в политиката за оценяване на учениците, като диагностични тестове в началото на годината, качествено оценяване и очаквани учебни резултати за всеки предмет и ниво на образование. Въпреки че тези политики имат потенциала да повишат качеството на образованието, осезаемите промени в практиките в училище и в класната стая се осъществяват бавно. По-конкретно, България ще трябва да даде приоритет на изпълнението на учебните програми на ниво клас и в приоритетните компетентности, като езикова грамотност и математически и научни компетентности, за да се гарантира, че всички ученици получават подкрепа в развитието на основните нагласи и умения, които осигуряват основите за бъдещо учене. За да се насърчат реалните промени в класната стая, е необходимо приоритетно обучение на учителите за въвеждане на формиращо оценяване. В Доклада се препоръчва предоставяне на методическа подкрепа за прилагане на формиращо оценяване на учениците чрез изграждане на капацитет за подкрепа на качеството на преподаване и обучение в училищата. В Доклад 5 „Изграждане на рамка за мониторинг на системно равнище, която може да постигне напредък по националните цели в областта на образованието“ от 2022 г. на ОИСР се препоръчва преразглеждане на тестовите елементи при оценяването, за да се приведе системата за

оценяване в по-тясно съответствие с новите учебни програми в България, основани на компетентностите, така че тестовете да не се фокусират върху запаметяването, а върху критичното мислене и прилагането на умения в нова и непозната ситуация. Въпреки факта, че България на теория вече е финализирила прилагането на новите учебни програми, учителите все още се затрудняват да интегрират нови образователни подходи в класната стая. Следователно привеждането на системата за оценка в съответствие с учебните програми в България, основани на компетентностите, може да предостави полезен модел за това как учителите могат да изготвят тестови въпроси, с които се оценяват трансверсални и ключови компетентности.

Съгласно извършена в периода 2020 – 2022 г. вътрешна оценка на системни проекти с Конкретен бенефициент МОН по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (ОПНОИР), поради важността на дейностите, свързани с квалификацията на педагогическите специалисти, за програмен период 2021-2027 г. се препоръчва те да са с конкретна насоченост – дигитализация, обща и допълнителна подкрепа, компетентностен модел и т.н. Настоящата процедура е насочена към създаване на условия за индивидуалното развитие, социалното приобщаване и личностната реализация на учениците и подпомагане на процеса за по-ефективно прилагане на компетентностния модел на преподаване и учене с оглед придобиване на умения у учениците за критично мислене.

Основната цел на процедурата е подкрепа на образователния процес за развитие на ключови компетентности във всички образователни етапи от училищното образование чрез насърчаване на използването на различни подходи, инструменти и среди за преподаване и учене.

Специфичните цели са:

- Модернизиране на методите на преподаване и оценяване и ефективно осъществяване на междупредметни връзки в обучението за подобряване на качеството на образованието и повишаване на образователните резултати на учениците;
- По-широко прилагане на компетентностния подход в образователния процес за насърчаване на индивидуалното развитие, социалното приобщаване и личностната реализация на учениците.

Предвидените дейности по процедурата съответстват на Доклада на ЕК за България за 2024 г.², съгласно който трябва да се подобри образованието и обучението, включително за групите в неравностойно положение, както и обучението на учителите, и да се въведе преподаване и обучение, основани на компетентности.

Дейностите са в подкрепа на постигането на цел 2.1. „Обучение, ориентирано към формиране и развитие на ключовите компетентности и на умения за живот и работа през XXI век“ от Приоритетна област 2 „Компетентности и таланти“, цел 3.2. „Развитие на компетентностите в съответствие с променящата се роля на учителя“ от Приоритетна област 3 „Мотивирани и креативни учители“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030 г.).

² Доклада на ЕК за България 2024 г. (стр.12) https://commission.europa.eu/publications/2024-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations_en

Настоящата процедура е в изпълнение на цел 1.1 „Включване в образование“, област на въздействие 1.1.в Мотивация за учене, цел 1.2 „Привлекателност и престиж на учителската професия“, област на въздействие 1.2.в Продължаваща квалификация на педагогическите специалисти и цел 1.3 „Качество на образованието“, област на въздействие 1.3.а Ключови компетентности на Приоритет 1 „Образование и умения“ на Националната програма за развитие България 2030.

Процедурата допълва Инвестиция 1 „STEM центрове и иновации в образованието“ от Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) чрез предвидените обучения на учители за придобиване на умения за преподаване в STEM среда, и същевременно има принос към изграждането на умения за ефективно осъществяване на междупредметни връзки и интегрирано преподаване и учене, както и на умения за устойчиво развитие и за зелена икономика съгласно елементите на Европейския зелен пакт. С оглед осигуряване на пълна синергия с инвестицията по НПВУ, в рамките на процедурата ще бъде разработено обучително съдържание и материали за използване в изградените STEM центрове в училищата по Инвестиция 1 „STEM центрове и иновации в образованието“. Разработеното обучително съдържание ще бъде въведено в преподаването и обучението на ученици в STEM среда в рамките на настоящата процедура.

Процедурата е **„операция от стратегическо значение“** по смисъла на чл. 2, т. 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Нейното изпълнение ще допринесе за промяна на качеството на образованието чрез развитие на ключовите компетентности и ще се реализира като дългосрочна процедура със системен ефект на територията на цялата страна.

Съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060 за операциите от стратегическо значение се прилагат специални мерки за мониторинг и комуникация. В тази връзка за операция от стратегическо значение по Програма „Образование“ се предвижда създаване на Експертна група за наблюдение, включваща представители на специализирани дирекции в МОН, които формират съответните политики в областта на училищното образование. За подпомагане на дейностите за мониторинг и оценка, напредъкът на операцията от стратегическо значение периодично ще се представя за обсъждане и на заседанията на Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество в областта на средното образование.

Настоящата процедура има допълващ ефект към предоставената подкрепа по процедура „Квалификация на педагогическите специалисти“ на ОПНОИР и дейностите по Национална програма „Квалификация“, като поставя фокус върху придобиване на умения за преподаване в STEM среда и за ефективно прилагане на компетентностен подход. В същото време се търси синергия и допълняемост, но и демаркация с процедура „Образование за утрешния ден“ на ОПНОИР, доколкото чрез нея се осигурява дигиталната среда за проследяване на индивидуалния напредък и за осъществяване на персонализирано обучение, а с настоящата процедура ще се допълни банката с материали за обучение, в т.ч. и за оценяване на уменията, осъществяване на напредък в проблемните области и преодоляване на дефицитите, както и с процедура „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“ на ПО, насочена към предоставяне на допълнително обучение на ученици с установени дефицити по отделните учебни предмети, а също така и с процедура „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ на ПО, насочена към подобряване на компетентностите по професионална подготовка на учениците, като за целта по настоящата процедура ще се обучат учители за прилагане на концепцията за ориентиране

на обучението на учениците към придобиване на ключови компетентности. По отношение на подкрепата за практическа работа на ученици в лабораторна среда, която ще се предоставя по настоящата процедура, ще се осъществява демаркация на ниво училище и клас с процедура BG05SFPR001-2.002, „Дигитална трансформация на училищното образование“ и с други предстоящи за обявяване процедури по ПО, с оглед недопускане на двойно финансиране. Дейностите по процедурата ще бъдат допълнени и чрез инвестициите по Националния план за възстановяване и устойчивост за изграждане на цялостна образователна STEM среда в българските училища и въвеждане на иновации в образованието.

С цел недопускане на двойно финансиране, в процеса на изпълнение на проекта ще се извършва демаркация по отношение на дейностите и целевите групи в обхванатите училища, финансирани по настоящата операция от стратегическо значение и други процедури. Демаркацията ще бъде осъществявана от съответното училище, като се следи за разграничение между изпълняваните дейности и участниците по различните програми и проекти.

В рамките на процедурата няма да бъдат подкрепяни дейности, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма. Недопускането на двойно финансиране на дейности и представители на целеви групи ще се спазва както на етап кандидатстване (чрез декларации) и на етап договаряне (чрез проверка за двойно финансиране), така и по време на изпълнението на проекта (чрез проверки за двойно финансиране, анкетни карти, справки за участниците, и др.).

7. Индикатори (показатели)³:

Отчитайки целевите стойности до 2029 г. на индикаторите за краен продукт по Приоритет 2, СЦ по Чл. 4, пар. 1, буква д) на Програма „Образование“, Конкретният бенефициент се ангажира да постигне следните целеви стойности на индикаторите до края на периода на изпълнение на процедурата:

Индикаторите, чрез които се измерва постигането на целите на процедурата:

Специфични индикатори за изпълнение:

- SOI 2.2 Брой училища, въвели методически планове за действие за развитие на ключови компетентности – 1 439

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	240
в По-слабо развитите региони	1 199

³ показатели съгласно чл.16 Рамка на изпълнението от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Индикаторът измерва броя на училищата, разработили методически планове за действие в един или повече етапи и/или степени на образование, които са валидирани и въведени от участващите училища за прилагане на компетентностен модел в преподаването и ученето.

- SOI 2.4 Участници, придобили умения за преподаване в STEM среда – 38 962

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	6 494
в По-слабо развитите региони	32 468

Индикаторът измерва броя на педагогическите специалисти, които в рамките на процедурата са завършили обучение за преподаване в STEM среда и прилагане на STEM концепцията и компетентностен подход, в т.ч. фокус върху процесите за постигане на научна грамотност, интегриране на теорията с практиката, интердисциплинарност и осъществяване на ефективни междупредметни връзки и образователно предприемачество, за надграждане на уменията, подходите, методите и инструментите за оценяване на учениците.

Един и същи педагогически специалист може да се планира и отчете само веднъж в целевата стойност на индикатора, независимо от броя на обученията, в които участва.

- SOI 2.5 Участници, които са завършили обучение за подобряване на уменията за работа в образователната система – 1 948

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	325
в По-слабо развитите региони	1 623

Индикаторът измерва педагогическите специалисти (учители, директори, заместник директори и др.), експерти от МОН, РУО и Института по образованието (ИО), които в рамките на процедурата са завършили обучение за управление на образованието и на процесите в класната стая и/или за събиране и/или анализ на данни за образователната система и образователните резултати на учениците, и за формулиране на решения на база на данни и анализ, и са подобрили уменията си за работа в образователната система.

Един и същи педагогически специалист/експерт от МОН, РУО и ИО може да се планира и отчете само веднъж в целевата стойност на индикатора, независимо от броя на обученията, в които участва.

- SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици – 80 717

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	13 453

в По-слабо развитите региони

67 264

Индикаторът измерва броя на учениците, от всички етапи и степени на училищното образование, които са подкрепени по процедурата, вкл. чрез участия в извънкласни дейности, за което са получили сертификат за участие.

Един и същи ученик може да се планира и отчете само веднъж в целевата стойност на индикатора, независимо от броя на дейностите, в които участва по процедурата.

От тях:

- Общ индикатор за изпълнение ЕЕСО15 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)⁴ – 11 300

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	1 883
в По-слабо развитите региони	9 417

Индикаторът измерва броя на учениците от маргинализирани групи като роми, които са включени в дейности по процедурата.

Един и същи ученик от маргинализирани групи като роми може да се планира и отчете само веднъж в целевата стойност на индикатора, независимо от броя на дейностите, в които участва по процедурата.

Общ индикатор за резултат:

- ЕЕСО03 Участници, които при напускане на процедурата получават квалификация – 38 962

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	6 494
в По-слабо развитите региони	32 468

Индикаторът измерва броя на педагогическите специалисти, които в рамките на процедурата са завършили обучение за преподаване в STEM среда и прилагане на STEM концепцията и компетентностен подход, в т.ч. фокус върху процесите за постигане на научна грамотност, интегриране на теорията с практиката, интердисциплинарност и осъществяване на ефективни междупредметни връзки, образователно предприемачество, за надграждане на уменията, подходите, методите и инструментите за оценяване на учениците и са придобили квалификационни кредити.

Един и същи педагогически специалист може да бъде планиран и отчетен само веднъж в целевата стойност на индикатора за резултат, независимо от броя на обученията, които е завършил и е придобил квалификационни кредити.

⁴ Общ индикатор за изпълнение (общ показател за краен продукт) съгласно Приложение I към Регламент (ЕС) 2021/1057.

Специфични индикатори за резултат:

- SRI 2.1. Подобрени образователни резултати на подкрепените деца и ученици – 10 %;

	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	10 %
в По-слабо развитите региони	10 %

Индикаторът измерва повишаване на образователните резултати на ниво училище в края на участието им в процедурата (средна годишна оценка и/или среден годишен успех, изразена в проценти) спрямо нивото на образователните им резултати преди включването им в дейностите по процедурата.

- SRI 2.2. Дял на училищата, които изпълняват методически планове за действие с разширена група ключови компетентности 2 години след въвеждането им – 80 %;

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	80 %
в По-слабо развитите региони	80 %

Индикаторът измерва дела на училищата, които до 2 години след въвеждането на методически планове за действие за прилагане на компетентностен модел са разширили групата ключови компетентности с поне още една ключова компетентност и са я въвели в обучението в рамките на процедурата.

- Степен на удовлетвореност на учениците, педагогическите специалисти и служителите на РУО от придобитите знания и уменията на участниците, включени в дейности по операцията.

Индикаторът следва да бъде обоснован в секция „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване и да бъде измерен от конкретния бенефициент в процеса на изпълнение на проекта чрез провеждане на проучване. За измерване и отчитане на индикатора Конкретният бенефициент следва да проведе проучване, което да определи удовлетвореността на учениците/ педагогическите специалисти и служителите на РУО след участието им в процедурата, както и доколко дейностите са адекватни и релевантни на потребностите на целевата група, приемат се, включително и от учителите, и са успешни. Изготвеният доклад от проучването и постигнатите резултати се предоставя чрез модул „Кореспонденция“ на ИСУН най-късно при приключване на проекта.

Всички индикатори за изпълнение и за резултат са задължителни и следва да се включат в проектното предложение, като целевите стойности следва да съответстват като минимум на посочените по-горе стойности.

Това изискване е критерий от комплексната оценка на проектното предложение. При неизпълнение на одобрени индикатори, съгласно чл. 70, ал. 1, т. 7 на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ), финансовата подкрепа със средства от ЕФСУ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция.

Всяка една дейност от проектното предложение следва да бъде обвързана със съответния индикатор съобразно спецификата на дейността.

Кандидатът е необходимо да представи към документите, които се подават на етап кандидатстване **Декларация за съгласие на кандидата за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от Управляващия орган (УО) и от НСИ (Приложение II към Условието за кандидатстване)**, която е задължителното условие за НСИ, съгласно Регламент 223/2009, за предоставяне на статистически данни, както на етап кандидатстване, така и за целия период на изпълнение на програмата.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата и разпределение по категория региони (ако е приложимо):

Общият бюджет по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е, както следва:

166 685 431 лева

Средства от ЕСФ+

136 797 009 лева

Национално съфинансиране

29 888 422 лева

Максимум 32 570 717 лв. от общия бюджет на процедурата следва да бъде планиран и отчетен към категория Регион в преход (Югозападен район). Останалите средства (минимум 134 114 714 лв.) следва да се отчитат към категория По-слабо развити региони (Северозападен район, Северен централен район, Североизточен район, Югоизточен район, Южен централен район).

Следва да се отчита и приносът на проекта към Югозападен регион без област София-град и приносът към Северна България, на база анализ на бенефициента.

Управляващият орган си запазва правото да не предостави изцяло посочената по-горе сума, в случай че предвидените за изпълнение дейности изискват по-малък финансов ресурс.

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

По настоящата процедура няма изискване за **минимален размер** на безвъзмездната финансова помощ.

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проекта по настоящата процедура – 166 685 431 лева

10. Процент на съфинансиране⁵:

По настоящата процедура не се изисква съфинансиране от страна на кандидата.

11. Допустими кандидати:

Кандидат и съответно Конкретен бенефициент по настоящата процедура по смисъла на чл. 25, ал. 1, т. 2 и Глава трета, раздел III от ЗУСЕФСУ е Министерството на образованието и науката (МОН), в съответствие с решение за одобрение на Методология и критерии за подбор на операция „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно

⁵ Посочва се процентът на безвъзмездната финансова помощ (европейско и национално съфинансиране) и на съфинансирането от страна на бенефициентите (ако е приложимо).

прилагане на компетентностен модел” от проведено на 28 април 2023 г. Първо заседание на Комитета за наблюдение (КН) на Програма „Образование“ 2021-2027 г., изменени на писмена процедура за неприсъствено вземане на решение от КН през м. април 2025 г.

МОН, чрез дирекция „Управление и изпълнение на проекти“, реализира проекта в училищата в системата на училищното образование.

В съответствие с §6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕФСУ РУО, ИО⁶, Националният STEM център⁷ и държавните, общинските и частните училища, могат да участват в техническото и/или финансовото изпълнение, включително да извършват разходи по проекта с конкретен бенефициент – МОН при спазване на правилата за избягване на двойно финансиране и за допустимост на разходите.

В случай че се определят за участие частни училища по чл. 40 от ЗПУО, същите следва да са вписани в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Конкретният бенефициент по настоящата процедура следва да осъществи процес за подбор на училища, които отговарят на съответните критерии и желаят да бъдат включени в изпълнението на дейностите по настоящата процедура, когато съответната дейност е пряко насочена към училища.

За целта конкретният бенефициент следва да представи към своето проектно предложение **Механизъм за подбор на училища**, който включва обективни изисквания, гарантиращи както отчитането на потребностите, така и балансирано териториално разпределение на средствата по процедурата. Документът - Механизъм за подбор на училища следва да бъде подписан от официалния представител на кандидата и представен в секция „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване.

Необходимо е Механизмът за подбор на училищата да предвижда най-малко следното:

- Обосновка за пропорционално разпределение на средствата съобразно предизвикателствата във всяка категория регион за планиране на ниво NUTS 2, както и на по-ниско ниво (например NUTS 3, когато е приложимо) според броя на учениците;
- Функциите на регионалните управления на образованието и на Конкретния бенефициент в процеса на подбор на училища;
- Процесът на подбор на училища, който следва да включва:
 - ☐ Изисквания и критерии за подбор на училища;
 - ☐ Покана към всички държавни, общински и частни училища;
 - ☐ Заявяване на интерес за участие от училище;
 - ☐ Оповестяване на училищата, които ще стартират с изпълнение на дейности по проекта.

⁶ По смисъла на чл. 50, ал. 1, т. 1, 2, 3, 4 и 6 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) е специализирано обслужващо звено за дейности по организиране, подготовка и провеждане на вътрешно и външно оценяване и по участие в международни изследвания, свързани с предучилищното и училищното образование. Институтът може да осъществява и дейности по организационно и/или методическо подпомагане, както и такива, свързани с квалификацията на педагогическите специалисти.

⁷ По смисъла на чл. 50, ал. 1, т. 1, 2, 3, 6 и 7 от ЗПУО е специализирано обслужващо звено за дейности по организиране и провеждане курсове, семинари и други мероприятия за учители, педагогически специалисти, ученици и други с цел разпространяване на изследователския подход в образованието и обучението, разработване и адаптиране на ново образователно STEM съдържание и инструментариум с цел насърчаване на предприемачеството, иновациите и дигиталните технологии и др.

- Изисквания за разработване и за утвърждаване на методическите планове за развитие на компетентностния модел на училищата;

РУО следва да обобщят заявленията от училищата.

Финалният списък се изготвя от Конкретния бенефициент въз основа на получената обобщена информация от всички РУО, като се цели осигуряване на балансирано териториално разпределение на средствата по настоящата процедура, при спазване на изискванията за разпределение на бюджета на процедурата по категории региони за планиране от ниво NUTS 2, (т.е. максимум 32 570 717 лв. от общия бюджет на процедурата (преки и непреки разходи) може да бъде планиран и отчетен към категория Регион в преход (Югозападен район)), като ресурсите от по-слабо развитите региони могат да се използват и за региони в преход (и обратно), при условие че допринасят за постигането на Специфичната цел по чл. 4, пар. 1, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/1057⁸. В процеса на изпълнение на проекта Конкретният бенефициент може да актуализира и допълва списъка с училища, които изпълняват дейности по проекта, след осъществяване на избор в съответствие с Механизма.

В случай че частно училище бъде избрано за включване в изпълнение на дейности по проекта съгласно Механизма за подбор на училищата, то следва да подаде **Декларация за минимални помощи (Приложение XVII към Условията за изпълнение)** към КБ-МОН, който извършва проверка на декларираните обстоятелства в регистъра на минималните помощи - <https://minimis.minfin.bg/>. В резултат на направената проверка КБ-МОН и частното училище сключват **Договор/Споразумение за изпълнение на дейности по проекта** (примерен договор/споразумение е представен в *Приложение XVIII към Условията за изпълнение*) при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2023/2831 и националното законодателство относно режима на помощ и условията за финансиране, описани в т.16 от настоящите Условия за кандидатстване. В процеса на изпълнение на проекта Конкретният бенефициент, чрез екипа за организация и управление, в рамките на непреките дейности, следва да осъществява мониторинг на резултатите от дейностите по проекта, включително ежегоден мониторинг на образователните резултати на учениците в резултат на подкрепата по процедурата, на степента на въвеждане на придобитата квалификация от учителите в преподаването на ученици, както и да извърши проучване за удовлетвореността на целевите групи от участието им в дейности по проекта. Извън екипа за организация и управление, Конкретният бенефициент следва да създаде⁹ **Експертна група за наблюдение** за подпомагане на дейностите за мониторинг и оценка на операцията от стратегическо значение, която да включва представители на ресорната/ите специализирани дирекции в МОН, които подпомагат и провеждат съответните политики. За целта Конкретният бенефициент следва да идентифицира в своето проектно предложение дирекциите в МОН, които имат отношение към изпълнението на проекта на база техните функции. За целите на мониторинга на процедурата Конкретният бенефициент представя регулярно, след края на всяка учебна година, информация за изпълнението на дейностите по проекта на Експертната група за наблюдение и за обсъждане на текущия напредък, както и на Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество в областта на средното образование, като своевременно предоставя информация и кани за участие представител/и на УО.

Конкретният бенефициент следва да разполага с информационна система за управление на проекта. В случай че за целите на управлението на проекта Конкретният бенефициент планира да използва съществуваща система, тя следва да бъде посочена в проектното предложение. В случай на установена необходимост от разработване на нова система за управление, която ще

⁸ На основание чл. 63, параграф 3, второ изречение от Регламент (ЕС) 2021/1060.

⁹ Съставът и дейността на Експертната група за наблюдение се определя със заповед на министъра на образованието и науката.

бъде използвана за целите на проекта, в проектното предложение следва да бъде посочена индикативна дата за провеждането на процедура за избор на изпълнител. **Информацията се представя в секция „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, поле „Непреки дейности“.**

С цел избягване на двойно финансиране, кандидатът следва да опише в секция „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване как ще се разграничава проектът с проект BG05SFPR001-3.001-0001-C01 „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ и с други проекти по ПО и национални програми, ако същите се застъпват в периода на изпълнение, и как ще надгради резултатите от изпълнението на тези проекти, вкл. и допълняемост с мерките по Националния план за възстановяване и устойчивост.

Процедурата чрез директно предоставяне на конкретен бенефициент се осъществява съгласно разпоредбите на чл. 26, ал. 1 и чл. 43-44 от ЗУСЕФСУ и съответните разпоредби за този тип процедура от ПМС № 23 от 13 февруари 2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г. (Обн. ДВ. бр.16 от 17 февруари 2023г.).

Кандидатът по процедурата чрез директно предоставяне трябва:

- да е пряко отговорен за изпълнението на дейностите по проекта;

и

- да разполага с необходимия административен и финансов капацитет, който гарантира успешното изпълнение на дейностите по проекта.

Кандидатът трябва да отговаря на изискванията за административен и финансов капацитет съгласно методология и критерии за оценка на проектно предложение (**Приложение VIII към Условиата за кандидатстване**).

При кандидатстване, кандидатът трябва да декларира в секция „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, че разполага с необходимия финансов и административен капацитет за изпълнението на проекта.

Финансов капацитет – Кандидатът разполага с необходимите финансови ресурси и механизми, позволяващи да се изпълнят предложените в проектното предложение дейности и да се гарантира тяхната финансова устойчивост.

Това обстоятелство се проверява служебно от оценителната комисия към момента на кандидатстване в Закона за държавния бюджет (ЗДБ). Счита се, че кандидатът разполага с необходимия финансов капацитет, ако утвърдените разходи по бюджета за текущата финансова година на кандидата са по-високи от размера на исканата БФП по настоящата процедура. Счита се, че са налице механизми за финансова устойчивост, когато кандидатът е посочил във Формуляра за кандидатстване потенциалните източници за финансиране след приключване на проекта и те са реалистични и надеждни.

Административен капацитет – Екипът за организация и управление на проекта на централно ниво следва да бъде съобразен със спецификата и обема на заложените дейности. Изборът на експерти в екипа за управление на проекта на централно ниво е в съответствие с Указания на УО на ПО 2021-2027 г. за конкретния бенефициент МОН относно изискванията за сформирани екипите за организация и управление на проекти (**Приложение VI към Условиата за кандидатстване**). Членовете на екипа за управление на проекта на централно ниво, за които са представени автобиографии (5-те основни члена на екипа за управление на проекта на

централно ниво), следва да имат поне 1 година опит в управлението и/или изпълнението на проекти и/или сходни с настоящите дейности.

За доказване на административен капацитет кандидатът следва да представи автобиографии по образец (**Приложение III към Условието за кандидатстване**) на следните 5 основни позиции на членове на екипа за управление на проекта на централно ниво (*ръководител на проекта; заместник-ръководител на проекта или водещ координатор; счетоводител на проекта или финансов координатор; координатор на териториалните екипи; експерт видимост, прозрачност и комуникация*), придружени от документ/и относно извършения подбор на основните членове на екипа на централно ниво. За останалите позиции в екипа за управление на проекта на централно ниво в секция „Екип“ от Формуляра за кандидатстване се посочват минималните изисквания за заемане на длъжността, вкл. за квалификацията и отговорностите на всеки тип позиция и не се представят автобиографии.

В съответствие с Указанията на УО на ПО 2021-2027 г. за конкретния бенефициент МОН относно изискванията за сформирание на екипи за организация и управление на проекти (**Приложение VI към Условието за кандидатстване**) кандидатът следва да опише в секция „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Административен капацитет/Екип за управление“ от Формуляра за кандидатстване как са избрани основните членове на екипа за управление, а в секция „Прикачени документи“, следва да прикачи приложимите документи, доказващи извършения избор.

Министерството на образованието и науката, чрез Дирекция „Управление и изпълнение на проекти“, в качеството на конкретен бенефициент, ще осигурява дейностите по организация и управление на проекта, отчитане и контрол на дейностите, съгласно административния договор за безвъзмездна финансова помощ. За участие в дейностите по организиране изпълнението на проекта, бенефициентът може да определи и други служители на МОН, извън тези в дирекция „Управление и изпълнение на проекти“, съобразно тяхната експертиза, професионален опит и компетентност, съгласно Указанията на УО на Програма „Образование“ 2021-2027 за конкретния бенефициент Министерство на образованието и науката относно изискванията за сформирание на екипите за организация и управление на проекти (**Приложение VI към Условието за кандидатстване**).

За осъществяване на дейностите по организация и управление на проекта Конкретният бенефициент може да се подпомага и от външни експерти, назначени по утвърдено допълнително щатно разписание съгласно § 16, ал. 7 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията, съгласно Указанията на УО на Програма „Образование“ 2021-2027 за конкретния бенефициент Министерство на образованието и науката относно изискванията за сформирание на екипите за организация и управление на проекти (**Приложение VI към Условието за кандидатстване**).

Препоръчва се за осъществяване на част от дейностите по организация и управление на проекта Конкретният бенефициент да привлича там, където е подходящо, и общински и регионални експерти по образование.

12. Допустими партньори (ако е приложимо):

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретен бенефициент не се допуска участието на партньори.

13. Дейности, допустими за финансиране:

Дейностите, предвидени за изпълнение и съответните разходи в рамките на проектното предложение, следва да съответстват на принципа на ефективност и ефикасност, да са с

нестопански характер и да гарантират постигането на целите на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. и специфичните цели и резултати на Приоритет 2 „Модернизация и качество на образованието“, при оптимално съотношение между очакваните разходи и ползи.

Допустимите дейности по настоящата процедура трябва:

- Да не противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) 2021/1057, на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) 1296/2013, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонд за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика;
- Да са насочени към изпълнението на целите на Приоритет 2 „Модернизация и качество на образованието“ и на ПО;
- Да бъдат ясно обосновани и да имат конкретни цели;
- Да не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ;
- Да са подходящи, практични и последователни, и да съответстват на целите и очакваните резултати.

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са допустими за финансиране и е задължително да бъдат планирани, описани и обосновани от кандидата следните видове дейности и поддейности:

Дейност 1. Модернизиране методите на преподаване и оценяване чрез разработване и изпълнение на методически планове за развитие на ключови компетентности

Дейност 1 е насочена към разработване и изпълнение на Методически планове за действие, чрез които се развиват ключови компетентности.

Методически план се разработва от всяко отделно училище или група училища. Училищните методически планове трябва да са свързани с придобиване на ключови компетентности през един или група учебни предмети. Разработените по проекта методически планове трябва да бъдат утвърдени от директора на училището и въведени от съответното училище в периода на изпълнение на проекта.

Методическият план трябва да включва идентифициране на потребностите, образователния етап, в който ще се работи, броя и конкретните паралелки, които ще бъдат обхванати, последващи дейности на ниво преподаване, методи, съвместни наблюдения, броя и конкретните ключови компетентности, за които се разработва планът, набора от дейности, които ще се прилагат за всяка от ключовите компетентности, включително броя на образователните ресурси по видове (компетентностно базирани ресурси, ресурси за преподаване в STEM среда, за провеждане на интердисциплинарни уроци, на съвместни уроци и др.), които ще бъдат разработени и въведени в преподаването на ученици през всяка една от учебните години, обхванати в методическия план, както и обосновка за включване на конкретните паралелки и избора на дейности.

Разработените в рамките на дейност 1 ресурси за съвместни уроци, интердисциплинарни уроци, уроци с компетентностно базирано съдържание и STEM уроци трябва да бъдат въведени в преподаването на ученици в периода на изпълнение на проекта.

Подготовката на компетентностно базирани ресурси е насочена към разработване на нови и/или адаптиране на съществуващи урочни/методически единици от учебното съдържание на учебни предмети от съответния клас (за придобиване на нови знания, за затвърдяване на нови знания и обобщение или за упражнения, за преговор и за обобщение, и за диагностика), които водят до развитие на съответните групи компетентности.

Планираните мерки за съвместни уроци трябва да включват:

- Разработване на образователни ресурси за провеждане на съвместни уроци;
- Провеждане на съвместни уроци, в които се включват двама и повече учители, които активно работят с учениците, като се допуска:

- ☐ работа на учители по един и същи учебен предмет от едно и също училище, но преподаващи в два последователни етапа (напр. начален учител и учител в 5-ти клас или учител в прогимназиален етап и учител в първи гимназиален етап) с цел улесняване на прехода между етапите и адаптиране и синхронизиране на прилагането на методи и подходи;

- ☐ работа на учители по различни учебни предмети в един випуск в едно и също училище за работа по общ интердисциплинарен проект и/или за осъществяване на междупредметни връзки и подкрепа за придобиване на ключови и свързващи компетентности у учениците;

- ☐ работа на учители по един и същи учебен предмет или по различни учебни предмети в един и същи клас от различни училища за обмяна на опит.

За целите на въвеждането на STEM в преподаването и обучението на ученици трябва да бъде разработено обучително съдържание и материали с интегрирано учебно съдържание в конкретна STEM среда, в т.ч. по теми в областта на природните науки, зелените технологии и устойчивото развитие, роботиката и киберфизичните системи, математиката и информатиката, 3D дизайна и прототипирането, за организиране на интердисциплинарно обучение.

Ресурсите за интердисциплинарно обучение на ученици и осъществяване на междупредметни връзки трябва да са насочени към интегриране на учебно съдържание, проектно базирано обучение, в т.ч. и лабораторни упражнения в училище със STEM кабинет с експериментална или практико-приложна насоченост с цел развитие на умения за критично мислене, инициативност и предприемчивост, финансова грамотност, подобряване на уменията за работа в екип у учениците, придобиване на знания за принципите на кръговата икономика и за преход към зелена икономика и др.

За всеки от разработените и проведени интердисциплинарни (интегрирани) уроци и STEM занимания трябва да бъде осъществен анализ и рефлексия от участващите в преподаването педагогически специалисти.

За целите на провеждането на дейности в STEM среда се допуска училища, в които все още няма изградена STEM среда да ползват изградената такава в други училища.

След приключване на проекта, опитът от прилагането на интердисциплинарно обучение и междупредметни връзки може да се въведе в преподаването на учениците от всички етапи и степени на училищното образование в рамките на учебните часове (по учебна програма).

Не се допуска припокриване на съдържание с тема по учебен предмет за определен клас на разработените образователни ресурси по дейност 1, както в рамките на едно и също училище,

така и в рамките на група училища през втората и третата година, включени в проекта, с изключение на случаите, в които става въпрос за различни цели – за представяне, за проектна дейност, за практическа работа, за оценяване, за самостоятелна работа на учениците и др., за различни видове уроци, за различни познавателни равнища. Отговорност на кандидата е да осигури спазването на това изискване в процеса на изпълнение на проекта.

В процеса на разработване и изпълнение на методическите планове за развитие на ключови компетентности, включените в проекта училища може да се подпомагат от образователни експерти – ментори. За целите на ефективната подкрепа на училищата от ментори и в случай на обоснована необходимост се допуска създаване на екип за методическа подкрепа на ментори, който да подкрепя методически изпълнението на дейностите.

Дейност 2. Осигуряване на съвременен инструментариум за измерване и оценяване на резултатите на учениците

Дейност 2 включва следните 4 поддейности:

Поддейност 2.1. Разработване и апробиране на нови учебни програми и на дескриптори¹⁰ за целите на вътрешното оценяване по учебни предмети и класове и в подкрепа на прилагането на формиращо оценяване¹¹;

Поддейност 2.2. Разработване на материали за вътрешно оценяване;

Поддейност 2.3. Създаване на банка от задачи и казуси за външно оценяване;

Поддейност 2.4. Прилагане на инструменти за проследяване на индивидуалния напредък на ученика.

Поддейностите в рамките на дейност 2 са насочени към развитие на системата за оценяване чрез осъвременяване и разнообразяване на инструментите за вътрешно и външно оценяване на учениците, чрез адаптиране и използване на утвърдени инструменти и практики, чрез създаване на банка от задачи и казуси както по отделни учебни предмети за отделните класове, така и за измерване на нивото на постигане на ключови и преносими компетентности; чрез използване на цифрови платформи за проследяване на напредъка на отделния ученик, индивидуализация на обучението му и управление на процеса на развиване на знанията и уменията му.

Поддейност 2.1 включва разработване и апробиране на нови учебни програми за общообразователна подготовка и дескриптори към тях с оглед последващото въвеждане на разработените учебни програми в цялата система на училищното образование.

Разработването на учебни програми и дескриптори трябва да бъде предшествано от разработване на методически пакети съответно с:

- рамкови изисквания за създаване на нови учебни програми за общообразователна подготовка в отделните етапи, насоки за апробирането им и карти за отразяване на резултатите от апробирането на елементи от учебните програми по отношение на възможности за прилагане на методи, интегрални връзки и практическа насоченост;

¹⁰ За целите на процедурата „дескриптор“ е описание на нивото на придобитите от ученика компетентности по учебен предмет за определен клас, които кореспондират на съответната оценка от скалата за оценяване в училищното образование.

¹¹ „Формиращото оценяване“ е оценяване по време на процеса на обучение, което цели да подобри качеството на учебния процес, тъй като дава актуална информация на учителя за това как всеки един ученик се справя с конкретна част от материала в реално време. Получената информация от формиращото оценяване реално се използва като фактор за адаптиране на обучението по посока на реализиране на определени образователни цели.

- рамкови изисквания за създаване на дескриптори за измерване на равнищата на постигане на заложените в учебните програми очаквани резултати, насоки за апробирането им и карти за отразяване на резултатите от апробирането на дескрипторите.

За целите на разработването и апробирането на учебните програми с дескриптори към тях следва да бъдат проведени обучения за разработване и за прилагане на учебните програми и дескрипторите към тях и обучения за целите и процедурите по апробирането и попълването на карти с отразяване на резултатите от апробирането (поддейност 3.1).

Разработените учебни програми и дескриптори към тях следва да бъдат одобрени от Министъра на образованието и науката в рамките на периода на изпълнение на проекта.

За целите на апробацията на учебните програми и дескрипторите към тях в рамките на поддейност 2.1 се допуска да бъде разработен електронен модул. Електронният модул трябва да има връзка с НЕИСПУО, за да се осигури възможност за отразяване на напредъка на учениците (поддейност 2.4), с които се апробират елементите от учебни програми и функционирането на дескрипторите.

Поддейност 2.2 включва:

- разработване на методически пакет с модели и типове задачи за вътрешно оценяване и насоки за създаването им;
- разработване на задачи и казуси по учебни програми за вътрешно оценяване;
- разработване на задачи и казуси за прилагане на дескриптори.

Преди използването им в практиката разработените задачи и казуси по учебни предмети и по класове за целите на вътрешното оценяване и разработените задачи и казуси за прилагане на дескрипторите трябва да бъдат валидирани чрез експертна оценка.

В случай на обоснована необходимост, в рамките на поддейност 2.2 се допуска закупуване и адаптиране на ресурси за вътрешно оценяване, които преди въвеждането им в практиката също трябва да преминат експертна оценка.

Поддейност 2.3 включва:

- разработване на методически пакет с модели и типове задачи за външно оценяване и насоки за прилагането им;
- разработване на задачи и казуси за външно оценяване;
- апробиране на извадков принцип на задачи и казуси за външно оценяване и анализ на данните от апробацията;
- осигуряване на подкрепа за изграждане на капацитет за промяна на структурата на ДЗИ; използване на резултатите за сертифициране и/или преход към висше образование, управление на промените и ангажиране на заинтересованите страни, и др.

За целите на разработването и апробирането на задачи и казуси за външно оценяване следва да бъде проведено обучение на специалисти за създаване на задачи и казуси за външно оценяване по различни учебни предмети, като обученията може да се провеждат в чуждестранни (в рамките на ЕС) университети или обучителни организации (поддейност 3.2).

В случай на обоснована необходимост, в рамките на поддейност 2.3 се допуска закупуване, адаптиране и експертна оценка на ресурси за външно оценяване.

В рамките на поддейност 2.4, като допълнение към прилагането на инструменти за проследяване на индивидуалния напредък на ученика, може да бъде осигурена подкрепа за PISA училища на България, в които да се апробират инструментите за оценка на компетентности.

Дейност 3. Целеви обучения на педагогически специалисти и експерти

Обученията са насочени към педагогически специалисти, експерти от РУО, МОН и ИО и целят разширяване на професионалната им компетентност по съвременни аспекти на преподаването и оценяването в образователния процес.

Дейност 3 включва следните четири поддейности:

Поддейност 3.1. Обучения за прилагане на дескрипторите по Дейност 2 и за формиращо оценяване

Обученията за разработване и за прилагане на учебните програми и дескрипторите към тях и обученията за целите и процедурите по апробирането и попълването на карти с отразяване на резултатите от апробирането по Дейност 2 (поддейност 2.1) и за формиращо оценяване трябва да са насочени към осигуряване на разбиране на концепцията за тях и надграждане на уменията, подходите, методите и инструментите за оценяване на учениците.

Поддейност 3.2. Обучения за разработване на задачи и казуси за външно оценяване

Обученията за разработване на задачи и казуси за външно оценяване трябва да са насочени към повишаване на уменията на специалисти за разработване и анализ на съвременни инструменти за оценяване.

Поддейност 3.3. Обучения за преподаване в STEM среда, включително за прилагане на компетентностния подход

Обученията на педагогически специалисти за преподаване в STEM среда трябва да са насочени към повишаване на уменията за прилагане на STEM концепцията и за прилагане на компетентностен подход, в т.ч. фокус върху процесите за постигане на научна грамотност, интегриране на теорията с практиката, интердисциплинарност и осъществяване на ефективни междупредметни връзки, образователно предприемачество, за надграждане на уменията, подходите, методите и инструментите за оценяване на учениците. Обученията за преподаване в STEM среда може да се провеждат от Националния и регионалните STEM центрове или от други обучителни организации.

С оглед надграждане на мерките по Националния план за възстановяване и устойчивост, е допустимо в обученията за преподаване в STEM среда да бъдат включени педагогически специалисти извън училищата по дейност 4.

В случай на установена необходимост, обучението за прилагане на компетентностния подход (компетентностно ориентирано преподаване) може да се провежда в чуждестранни (в рамките на ЕС) университети или обучителни организации.

Поддейност 3.4. Обучения за управление на образованието и на процесите в класната стая

Обученията за управление на образованието и на процесите в класната стая трябва да са насочени към повишаване на лидерските умения; управление на и в образованието; фасилитиране на групово-динамични процеси в класната стая¹²; дигитално предприемачество; насърчаване на личностното развитие на учениците; превенция на социалното изключване; за подобряване на работата в екип; познаване на принципите на кръговата икономика и актуализиране на знанията за преход към зелена икономика.

¹² Управление на учебния процес в класната стая чрез насърчаване на толерантността, взаимопомощта, подкрепата и работата в екип на учениците за недопускане на расизъм и други форми на социални предразсъдъци и дискриминация в групата.

Обученията на педагогически специалисти по поддейност 3.3 задължително следва да се провеждат в съответствие с Наредба № 15 от 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и да водят до присъждане на един, два или три квалификационни кредити. Тези обучения може да се провеждат без физическо присъствие или с физическо присъствие на обучаемите, с лектори от страната.

Обученията на педагогически специалисти и експерти от системата на образованието (МОН, РУО и ИО) по поддейности 3.1, 3.2 и 3.4 следва да се провеждат с лектори от страната, с или без физическо присъствие.

Обученията на експерти от МОН, ИО и РУО, които са насочени към управление на образованието, по-специално за преминаване на учебни програми към компетентностно-ориентирано преподаване (поддейност 3.4) може да се провеждат в страната с лектори от чужбина или в чужбина с оглед запознаване с добрите практики на други държани-членки на ЕС и въвеждането им в българската образователна система.

Обученията на педагогическите специалисти по всички поддейности на Дейност 3 трябва да се провеждат въз основа на идентифицираните потребности и в съответствие с квалификационния план и заложеното в методическия план.

Дейност 4. Прилагане на концепцията за споделяне на ресурси и изграждане на Професионални учещи се общности Дейност 4 включва следните 2 поддейности:

Поддейност 4.1. Провеждане на срещи в/на училищата;

Поддейност 4.2. Валидиране на разработените учебни и дидактически материали, образователни ресурси и др. и организиране издаването на сборници.

Професионалните учещи се общности следва да включват определен брой учители от едно или от няколко училища, обединени от общи стратегии, методи и подходи с цел взаимно учене, сътрудничество и резултати, които провеждат срещи през цялата учебна година и обсъждат предизвикателствата, пред които са изправени учителите в училищата, идентифицират общите проблеми и визията за разрешаването им, като се формират определени цели и очаквани резултати, и при необходимост организират систематизирането/издаването на сборници с разработените в рамките на проекта материали/ресурси. В рамките на Професионалните учещи се общности следва да се насърчава изграждането на проактивен и предприемачески начин на мислене, култура на взаимопомощ, спортменство, трансфер на знания и добри практики, както и създаването на условия и подкрепа на екипната работа на учителите за разширяване обхвата на училищните методически планове за развитие на ключови компетентности. В рамките на дейност 4 се допуска да бъдат организирани и проведени мотивационни кампании за ползите от компетентностния модел.

ВАЖНО:

В проектното предложение задължително трябва да бъдат планирани всички посочени по-горе видове допустими дейности и поддейности. Дейностите трябва да бъдат детайлно описани и обосновани в секция „План за изпълнение/Дейности по проекта“ на Формуляра за кандидатстване, полета „Описание“, „Начин на изпълнение“ и „Резултат“, като се посочи ясна и конкретна информация за методите и средствата за изпълнение на съответната дейност и очакваните резултати. Кандидатът може да групира отделни поддейности от изброените по-горе в нови дейности, които да попълни във Формуляра за кандидатстване съобразно предложения от него подход за изпълнение. В този случай е задължително кандидатът да посочи в поле „Описание“ на всяка дейност на коя дейност и поддейност/и от настоящите Условия за кандидатстване отговаря.

При попълването на секция „План за изпълнение/Дейности по проекта“ кандидатът следва да предвиди балансирано разпределение на дейностите, като осигури възможност за паралелно изпълнение, съобразно идентифицираните нужди и предвидените индикатори за изпълнение и за резултат.

Във връзка с прилагането през програмен период 2021-2027 г. на резултатно базиран подход изпълнението на дейностите следва да бъде организирано в **работни пакети**, които се описват в поле „Начин на изпълнение“ на съответната дейност. За всеки работен пакет се посочват следните данни:

Изпълнението на Дейност 1, Дейност 4 и част от Дейност 3 се организира в следните 2 работни пакета:

Работен пакет Създаване на методология за менторство и коучинг, обучение и продължаваща подкрепа на менторите (РП 1)

РП 1 се изпълнява от Конкретния бенефициент МОН, продължава през целия период на изпълнение на проекта и включва най-малко следните задължителни крайни продукти:

- Утвърдена банка с индикативно 350 ментори (минимална стойност 280 ментори);
- Разработена методология за менторство и коучинг;
- Разработени 5 базови модули за обучение на педагогически специалисти за разработване и прилагане на МПРКК и за изпълнение на дейности по него;
- Осигурена продължаваща подкрепа на екип за методическа подкрепа на менторите (за първа, втора и трета учебна година);
- Проведени обучителни семинари - тридневни обучения с индикативно 1883 обучаеми (1500 директори, 350 ментори, 28 регионални експерти по образование и обучение, екип от 5 души за методическа подкрепа на менторите)
- Обучени 350 ментори (на всеки ментор се предоставя средно по 72 академични часа присъствено обучение);
- Обучени 6 000 педагогически специалисти (на всеки ПС се предоставя средно по 40 академични часа синхронно обучение от разстояние в електронна среда).

Въз основа на досегашния опит от създаването и въвеждането в практиката на нови методологии в училищното образование и на експертна оценка¹³ се препоръчва следният обхват на конкретните дейности, необходими за изпълнението на РП 1:

- Осигуряване на постоянна методическа подкрепа от един експерт от Европейския съюз (измерено в еквивалент на пълно работно време) с продължителност от 3,5 години;
- Осигуряване на екип за методическа подкрепа на ментори от двама експерти от България (измерено в еквивалент на пълно работно време) с продължителност на ангажмента от 3,5 години, който да разработи методология за менторство и коучинг, както и базови модули за обучение на педагогическите специалисти за разработване и прилагане на МПРКК; да проведе базовите обучения на менторите и на училищните екипи по Дейност 4; да предоставя постоянна методическа подкрепа за менторите, назначени в училищата.

¹³ Вж. писма от компетентния държавен орган Министерство на образованието и науката № 0701-164/27.03.2025 г. и № 0701-164 /07.07.2025 г. При подготовка на проектното предложение КБ-МОН може да не се съобрази с горепосочените препоръки.

Типов Работен пакет Разработване и изпълнение на Методически план за развитие на ключови компетентности (МПКК) (РП 2)

Типовият РП 2 се изпълнява от всяко училище, което е включено в техническото и финансово изпълнение на проекта. Броят на училищата, които в рамките на проекта трябва да разработят и изпълнят МПКК не може да бъде по-малък от 1439. Типовите РП 2 могат да се разработват на ниво училище или на ниво група училища, съобразно идентифицираните потребности от Конкретния бенефициент. За да се отразят различията между участващите училища, КБ-МОН може да обоснове няколко типа годишни МПКК (например, за първа, втора и трета учебна година), които се изпълняват на ниво училище/група училища и включват следния обхват на задължителните конкретни дейности, необходими за изпълнението на типовия РП 2:

- Определяне на екип за развитие на ключови компетентности (ПУО) от индикативно 4 ПС от всяко проектно училище през първите две учебни години от изпълнението на дейността и от индикативно 2 ПС от всяко училище за третата учебна година; екипът създава МПКК и изпълнява дейностите, заложиени в него.

- Предоставяне на менторска подкрепа за всяко училище:

Задължителни крайни продукти за РП 2:

- Разработени и въведени МПКК, които обхващат най-малко 1439 училища;

- Предоставена менторска подкрепа на учители (следва да се предвиди определен брой часове за всяка седмица от трите учебни години от изпълнението на проекта);

За училища, които адресират проблемите с грамотността:

- проведени най-малко по 2 съвместни урока на училище за всяка една от първите две учебни години и поне по 1 съвместен урок на училище през третата учебна година от изпълнението на проекта;

- създадени и апробирани най-малко по 1 компетентностно базиран ресурс за осъществяване на урок на училище за първата учебна година от изпълнението на проекта и най-малко по 1 компетентностно базиран ресурс за осъществяване на урок на група от 2 училища за втората учебна година от изпълнението на проекта;

За училища, които НЕ адресират проблеми с грамотността:

- проведени най-малко по 2 съвместни урока на училище за всяка една от първите две учебни години и поне по 1 съвместен урок на училище през третата учебна година от изпълнението на проекта;

- проведени най-малко по 5 интердисциплинарни (интегрирани) урока на училище за първата учебна година от изпълнението на проекта, най-малко по 6 интердисциплинарни (интегрирани) урока на група от 2 училища за втората учебна година от изпълнението на проекта и най-малко по 3 интердисциплинарни (интегрирани) урока на група от 4 училища за третата учебна година от изпълнението на проекта;

- проведени най-малко по 5 STEM занимания на училище за първата учебна година от изпълнението на проекта, най-малко по 6 STEM занимания на група от 2 училища за втората учебна година от изпълнението на проекта и най-малко по 3 STEM занимания на група от 4 училища за третата учебна година от изпълнението на проекта;

- създадени и апробирани най-малко по 2 компетентностно базирани ресурса за осъществяване на уроци на училище за първата учебна година от изпълнението на проекта, най-малко по 2 компетентностно базирани ресурса за осъществяване на уроци на група от 2 училища за втората учебна година от изпълнението на проекта и най-малко по 2 компетентностно базирани ресурса

за осъществяване на уроци на група от 4 училища за третата учебна година от изпълнението на проекта.

Изпълнението на Дейност 2 и на част от Дейност 3 се организира в следните 3 работни пакета:

Работен пакет Разработване на учебни програми и дескриптори (РП 3)

РП 3 се изпълнява от Конкретния бенефициент МОН и включва най-малко следните задължителни крайни продукти:

- Разработен Методически пакет за разработване на учебните програми;
- Разработен Методически пакет за разработване на дескриптори;
- Обучени 420 експерти за разработване на учебни програми и дескриптори към тях;
- Обучени 180 педагогически специалисти за целите и процедурите по апробирането и попълването на картите с отразяването на резултатите от апробирането;
- Разработен електронен формат за проследяване на индивидуалния напредък на учениците;
- Разработени 200 работни варианти на учебни програми с дескриптори към тях;
- Апробирани 200 учебни програми с дескриптори към тях (попълнени карти с резултатите от апробирането, изводи и предложения за корекции на база обработени данни от апробирането на учебните програми и дескрипторите към тях);
- Одобрени 200 учебни програми с дескриптори към тях.

Работен пакет Създаване на банка от задачи и казуси за вътрешно оценяване (РП 4)

РП 4 се изпълнява от Конкретния бенефициент МОН с активното участие на учители от включените в проекта училища и включва най-малко следните задължителни крайни продукти:

- Разработен Методически пакет за задачи и казуси за вътрешно оценяване;
- Създадени минимум 18 000 задачи и казуси за вътрешно оценяване и за прилагане на дескрипторите;
- Създадени минимум 13 510 задачи и казуси за прилагане на дескрипторите;
- Извършена експертна оценка на минимум 18 000 задачи и казуси за вътрешно оценяване;
- Извършена експертна оценка на минимум 13 510 задачи и казуси за прилагане на дескрипторите.

Работен пакет Създаване на банка от задачи и казуси за външно оценяване (РП5)

РП 5 се изпълнява от Конкретния бенефициент МОН с активното участие на учители от включените в проекта училища и включва най-малко следните задължителни крайни продукти:

- Разработен методически пакет за създаване на задачи и казуси за външно оценяване;
- Обучени минимум 450 специалисти за създаване на задачи и казуси за външно оценяване по различни учебни предмети;
- Създадени и одобрени след експертна оценка минимум 300 пакета със задачи или казуси със симулация по тема с общ източник на информация;
- Създадени и одобрени след експертна оценка минимум 400 пакета със задачи или казуси, които интегрират знания от различни предмети, за тест на хартия или в електронен формат;
- Създадени и одобрени след експертна оценка минимум 10 400 традиционни задачи/казуси по предмети и по класове, за които се провежда НВО и ДЗИ;

- Получена подкрепа за разработване на банка от тестови въпроси, съобразени с учебните програми и базирани на компетентности;
- Получена подкрепа за развиване на капацитет за преразглеждане на цялостната рамка за оценяване и изпити;
- Апробирани задачи или казуси за външни оценявания, на извадков принцип, с минимум 300 ученици от включените в проекта училища;
- Изготвени извадки за апробиране на задачите, въвеждане на данните и резултати от апробацията.

Изпълнението на основната част от Дейност 3 – провеждане на СТЕМ обучения, се организира в **Работен пакет Обучения, отворени за участие от всички училища в страната (РП 6)**

РП 6 се изпълнява от Националния СТЕМ център и от всички училища в страната и включва най-малко следните задължителни крайни продукти:

- 14 400 учители, обучени от НСЦ за преподаване в СТЕМ среда;
- Обучени 350 обучители в НСЦ;
- Обучени 11 000 учители за интердисциплинарно преподаване в СТЕМ среда;
- Обучени 2 200 учители за прилагане на компетентностен подход и междупредметни връзка в преподаването в СТЕМ среда.

Посочените по-горе крайни продукти за съответния работен пакет задължително трябва да бъдат включени в проектното предложение, тъй като са условие за възстановяване на разходите (извършване на плащания). Кандидатът може да промени наименованието на посочените задължителни продукти (без да променя същността или да намалява обхвата на съответните дейности). При подготовката на проектното предложение или в хода на изпълнението на работния пакет кандидатът може да добави други междинни цели или продукти и съответни документи, които доказват изпълнението им (например, възложени задачи съгласно МПРКК; предоставена менторска подкрепа; и т.н.).

Посочените по-горе наименования на работните пакети са примерни. Кандидатът може да промени наименованията или да опише допълнителни работни пакети.

Освен описаните по-горе допустими видове преки дейности, всяко проектно предложение **задължително трябва да включва и следните видове непреки дейности:**

- Дейности за организация и управление

и

- Дейности за мониторинг и за видимост, прозрачност и комуникация.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **непреките дейности не представляват отделни дейности.** Те следва да бъдат декларирани и обосновани от кандидата в секция „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Непреки дейности“ на Формуляра за кандидатстване.

Дейностите за видимост, прозрачност и комуникация трябва да отговарят на условията и изискванията, описани в Дял IV, глава III „Видимост, прозрачност и комуникация“ на Регламент (ЕС) 2021/1060. В тази връзка конкретният бенефициент има задължение при дейностите за видимост, прозрачност и комуникация да указва произхода на финансирането чрез поставяне на емблемата на ЕС в съответствие с посочените технически характеристики съгласно чл. 47 и Приложение IX от Регламент (ЕС) 2021/1060, налични на следния линк: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/. Оперативни насоки за

използване на емблемата на ЕС за периода 2021-2027 г. можете да намерите тук: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_en.pdf.

При изпълнение на дейностите за видимост, прозрачност и комуникация съгласно чл. 50 от Регламент (ЕС) 2021/1060 конкретният бенефициент следва:

- да публикува на уебсайта си и в социални мрежи, кратко описание на проекта, пропорционално на равнището на подкрепата, неговите цели и резултати, като откроява финансовата подкрепа от Съюза;
- да включва по видим начин текст, подчертаващ подкрепата от Съюза, в документите и комуникационните материали, свързани с изпълнението на проекта и предназначени за обществеността или за участниците;
- да поставя устойчиви табели или табла, ясно видими за обществеността, на които се откроява емблемата на Съюза в съответствие с техническите характеристики, посочени в приложение IX от Регламент (ЕС) 2021/1060, веднага щом започне физическото изпълнение на проекта, включващи физически инвестиции, или инсталирането на закупеното оборудване, с общ размер на разходите в размер над 195 583 лв. (левовата равностойност на 100 000 евро);
- да организира образователните институции, включени в проекта, да поставят на място, ясно видимо за обществеността, поне един хартиен плакат с минимален размер А3 или еквивалентен електронен екран с информация за проекта, подчертаващ подкрепата от ЕСФ+;
- да организира според случая поне една комуникационна проява или дейност като привлича своевременно за участие ЕК и УО¹⁴. Съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060, за операциите от стратегическо значение се прилагат специални мерки за мониторинг и комуникация. В тази връзка за операцията от стратегическо значение в рамките на непреките дейности за организация и управление се предвижда Конкретният бенефициент МОН да осъществява мониторинг на резултатите от предвидените дейности като представя регулярно (след края на всяка учебна година) информация за изпълнението на проекта и постигнатите резултати по процедурата пред Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество в областта на средното образование, като своевременно предоставя информация и кани за участие представител/и на УО. Съгласно чл. 50 от Регламент (ЕС) 2021/1060 Конкретният бенефициент МОН в рамките на дейностите за видимост, прозрачност и комуникация следва да организира според случая комуникационна/и проява/и или дейност/и, в които привлича своевременно за участие Европейската комисия и Управляващия орган на ПО.

В рамките на непреките дейности на етап изпълнение на проекта, Конкретният бенефициент трябва да гарантира спазването на правата, посочени в Хартата на основните права на ЕС¹⁵ и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания¹⁶.

В рамките на непреките дейности кандидатът следва да предвиди осъществяването на ежегоден мониторинг на образователните резултати на учениците в резултат на подкрепата по процедурата, да проведе проучване за измерване на индикатор за резултат „Степен на удовлетвореност на учениците, педагогическите специалисти и служителите на РУО от придобитите знания и уменията на участниците, включени в дейности по операцията“, да извършва необходимите прояви/дейности за видимост, прозрачност и комуникация на

¹⁴ Чл.50, §1, буква „д“ „За операции от стратегическо значение и операции с общ размер на разходите над 10 000 000 EUR организират според случая комуникационна проява или дейност и привличат своевременно за участие Комисията и отговорния управляващ орган.“

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=ET>

¹⁶ <https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135791921>

операцията от стратегическо значение. Информацията следва да е описана в секция „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Степен на удовлетвореност на участниците“ от Формуляра за кандидатстване. При изпълнение на дейностите по проекта следва да се спазва принципът за екологична устойчивост.

Изборът на изпълнители следва да бъде извършван по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен и недискриминационен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Изборът на изпълнители е предмет на правилата, посочени в Глава четвърта „Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕФСУ или Закона за обществените поръчки (ЗОП) и Правилника за неговото прилагане (ППЗОП). **Избраните изпълнители не са бенефициенти по проекта.** При избора на изпълнител/и на дейностите по проекта, в случай че е приложимо, конкретният бенефициент следва да предвиди при възлагането на обществени поръчки прилагането на мерки за опазване на околната среда съгласно приложимите разпоредби на ЗОП и актовете по прилагането му и в съответствие с чл. 47, ал. 1 и чл. 63, ал. 1, т. 6 от ЗОП. Посочените дейности следва да са в съответствие с хоризонталните политики на Европейския съюз, посочени в т. 17 от Условието за кандидатстване. Съответствието с посочените хоризонтални политики ще бъде проследявано на етап изпълнение на проекта.

По силата на чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕФСУ не са допустими разходи за проекти или дейности, съответно кандидатът няма право да подава проектно предложение по процедурата за дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ.

Недопускането на двойно финансиране на дейности и представители на целеви групи ще се спазва както на етап кандидатстване и на етап договаряне (чрез декларация), така и по време на изпълнението на проекта (чрез проверки за двойно финансиране, анкетни карти, справки за участниците. и др.). За целта на етап кандидатстване кандидатът попълва и подава Декларация на кандидата (Приложение I към Условието за кандидатстване). В процеса на изпълнение на проекта, УО на ПО ще следи за демаркация с други програми и проекти с цел недопускане на двойно финансиране. В тази връзка проект, подаден по настоящата процедура, може да има единствено допълващ ефект, но не и да дублира и припокрива изпълнението на проекти по други европейски/донорски и национални програми. Демаркацията по настоящата процедура с проектите по процедури BG05M2OP001-2.010 „Квалификация на педагогическите специалисти“ и BG05M2OP001-2.012 „Образование за утрешния ден“ по ОПНОИР, процедури BG05SFPR001-1.001 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“ и BG05SFPR001-3.001 „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ по Програма „Образование“, с национални програми и други ще е по дейности, вкл. теми на обучения и по представители от целевите групи и участници.

Управляващият орган има правото в процеса на оценка да отстрани недопустими дейности, както и дейности, които са свързани с недопустими разходи.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, съгласно изискванията на Глава пета „Финансово управление и контрол“ от ЗУСЕФСУ и действащите подзаконови нормативни актове на Министерския съвет, които не противоречат на Закона, разпоредбите на Регламент (ЕС)

2021/1060, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021-2027 г., детайлно описани по-долу.

Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи, в съответствие с предвижданите за финансиране дейности, както и с определените в настоящите Условия за кандидатстване размери на видове разходи.

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят едновременно на следните условия:

1) Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

Съгласно чл. 33 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г.:

- принципът на икономичност, според който ресурсите, използвани от съответната институция за осъществяване на нейните дейности, се предоставят своевременно, в подходящо количество и качество и на най-добрата цена;

- принципът на ефикасност, който е свързан с най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигането на целите;

- принципа на ефективност, който е свързан със степента, в която се постигат поставените цели посредством предприетите дейности.

2) Да бъдат извършени след 01.01.2024 г. и да са свързани с дейности, които не са физически завършени или изцяло осъществени¹⁷ преди подаването на формуляра за кандидатстване от кандидата, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ;

3) Да са в съответствие с категориите разходи, включени в Условията за кандидатстване и условията за изпълнение по настоящата процедура, както и в съответствие с одобреното проектно предложение (чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ);

4) за направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на Приложение XIII от Регламент (ЕС) 2021/1060 и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 82 от Регламент (ЕС) 2021/1060 (чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕФСУ);

5) Да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), не по-късно от датата на подаване на междинното/окончателното искане за плащане от страна на бенефициента. В случаите по чл. 55, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗУСЕФСУ (прилагане на формите по чл. 53, §1 буква б) и буква в) от Регламент (ЕС) 2021/1060), разходите са допустими, ако действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост по чл. 63, т. 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060);

6) Да не надхвърлят праговете за съответната категория разходи, посочени в раздел 14.2 от настоящите Условия за кандидатстване и в одобрения проект (чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ);

7) Да се отнасят за реално доставени продукти, извършени услуги, строителни и монтажни работи и положен труд (чл. 57, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ);

¹⁷ Под „дейности, които не са физически завършени или изцяло осъществени“ следва да се разбира изпълнението на съответната дейност в нейната цялост, а не изпълнението на отделните ѝ части.

- 8) Да са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство (чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗУСЕФСУ);
- 9) Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система (чл. 57, ал. 1, т. 6 от ЗУСЕФСУ);
- 10) Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи (освен в случаите на опростено отчитане на разходи чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-4 от ЗУСЕФСУ);
- 11) Да са извършени от допустим по настоящата процедура бенефициент и да са за дейности, съответстващи на предвидените в одобрения проект (чл. 57, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ);
- 12) Да са за услуги и/или доставки, за които изборът на изпълнител е извършен законосъобразно, в съответствие с действащото национално законодателство и правото на Европейския съюз;
- 13) Да са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи (чл. 57, ал. 1, т. 8 от ЗУСЕФСУ, когато е приложимо);
- 14) Да не са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети.

Бюджетът трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на проекта. Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими за съфинансиране от ЕФСУ. Допустим е единствено разходът за данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Допустимостта на разходите за Данък върху добавената стойност по проектите се определя от кандидата и от партньорите в съответствие с Указания на министъра на финансите НФ-1/09.01.2024 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВОМР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.“.

14.2. Допустими разходи

Допустимите разходи следва да са извършени законосъобразно и не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) 2021/1057 за ЕСФ+, Регламент (ЕС) 2021/1060 за общоприложимите разпоредби за ЕФСУ, Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Постановление на Министерски съвет № 86 от 01.06.2023 г. за определяне на националните правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021 – 2027 г. (ДВ. Бр. 49 от 06.06.2023 г.), както и всички други закони и подзаконов нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Условия за кандидатстване.

Отчитайки спецификите на настоящата процедура на етапа на кандидатстване всеки един от кодовете по вторични тематични области по ЕСФ+ (ЕФСУ) по процедурата трябва задължително да бъде присъединен към всеки един разход в секция „Бюджет (в лева)“ на

формуляра за кандидатстване, т.е. при изготвянето на бюджета кандидатът не трябва да разпределя конкретен размер на разходите по отделните кодове за вторични тематични области по ЕСФ+.

В процеса на изпълнение на проекта, обаче, всеки разход трябва да бъде отчетен с конкретна стойност към всеки един от двата кода по вторични тематични области. Отчитайки, че значителна част от финансовия ресурс е насочен към разработване и въвеждане на STEM образователни ресурси, обучения на учители за преподаване в STEM среда, разработване на нови учебни програми, дескриптори и други интелектуални продукти, насочени към придобиване на зелени умения, **на етап изпълнение минимум 5 % от общия ресурс по проекта трябва да бъде отчетен към код 01. Принос към „зелени“ умения и работни места и „зелена“ икономика.**

Допустими по процедурата са следните видове разходи:

I. СТАНДАРТНА ТАБЛИЦА НА РАЗХОДИТЕ ЗА ЕДИНИЦА ПРОДУКТ

Размерите на единичните разходи, използвани при изпълнение на РП 1 – РП 6, са определени в приложение 2.001-Актуализиране-КМ (част от Приложение IX. Таблица на единичните разходи и еднократните суми към Условието за кандидатстване).

Прилагат се единични разходи за възнаграждения на наетите експерти:

3.27. Възнаграждения на педагогическите специалисти за 1 отработен астрономически час от приложение ТЕРЕС-ПО; 3.28. Възнаграждения на експерти образователни дейности за 1 отработен астрономически час от приложение ТЕРЕС-ПО; 3.29. Възнаграждения на лекторите при обучения на педагогически специалисти за 1 проведен академичен час от приложение ТЕРЕС-ПО; Възнаграждения на учени (или университетски преподаватели) от Европейския съюз, обоснован в приложение IX. ТЕРЕС-КМ.

Към разходите за възнаграждения се прилага единна ставка от 40 %, с което се определят другите допустими преки и непреки разходи за изпълнение на съответния РП.

За обученията в България се прилагат единични разходи за надбавки на участниците, обосновани в раздел 4 на документа ТЕРЕС-КМ (Приложение IX. Таблица на единичните разходи и еднократните суми към Условието за кандидатстване).

При пътуване в/от чужбина се прилагат единичните разходи за пътуване, дневни разходи и настаняване съгласно Решение на Европейската комисия C(2021)35¹⁸.

Актуалните приложими размери на единичните разходи за страните от ЕС, Норвегия, Швейцария и Обединеното кралство са посочени в Приложение IV. Помощна-таблица-КМ към Условието за кандидатстване.

При попълване на приложение IV. Помощна-таблица-КМ към Условието за кандидатстване, за да се отрази очакваното увеличение на разходите за труд, КБ-МОН може да зададе процент за индексирание на разходите за РП 1 – РП 6.

1. Разходи за РП 1

Сумата, изчислена в приложение Помощна-таблица-КМ (Приложение IV към Условието за кандидатстване) се разпределя между двата вида региони.

1.1. Разходи за РП 1 (Регион в преход)

¹⁸ Commission Decision of 12 January 2021 authorising the use of unit costs for travel, accommodation and subsistence costs under an action or work programme under the 2021-2027 multi-annual financial framework (C(2021)35), изменено и допълнено с Решение C(2023) 4928 final от 26.7.2023 г. и Решение C(2024) 5405 final от 31.7.2024 г.

1.2. Разходи за РП 1 (По-слабо развити региони)

При изпълнението на РП 1 за всеки отчетен и верифициран краен продукт (група продукти) се възстановява сума, която се изчислява въз основа на броя на отработените часове от наетите експерти по следната формула:

$$\text{Сума} = (\text{Брой часове} \times \text{ЕкспертЕС} + \text{Брой часове} \times \text{ЕР 3.28}) \times 1,4$$

Сумата за изпълнението на РП 1 се възстановява на 8 междинни отчетни периода, съответстващи на осемте учебни срока, които ще бъдат обхванати от изпълнението на проекта, а последната част от сумата се възстановява с искането за окончателно плащане. В приложение *Помощна-таблица-КМ* (Приложение IV към Условието за кандидатстване) се описват етапните цели за всеки отчетен период, като се задават целеви стойности с натрупване на индикаторите и другите количествени показатели за всеки отчетен период. Постигането на зададените от КБ-МОН целеви стойности е основание за извършване на плащане. Първият отчетен период обхваща времето до края на първия обхванат учебен срок, т.е. до 01.02.2026 г. Следващите отчетни периоди обхващат следващите учебни срокове (вкл. ваканциите), т.е. вторият отчетен период е до 01.09.2026 г., съответно осмият отчетен период е до 01.09.2029 г., а последният период 01.09.2029-31.12.2029 г. се отчита с окончателния отчет.

Бенефициентът може да подаде отчет и да поиска възстановяване на средствата и преди изтичане на индикативния отчетен период, ако е постигнал съответните етапни цели. Сумата, която може да се възстанови при изпълнение на заложените етапни цели се определя в зависимост от отчетените и верифицирани разходи за възнаграждения, другите преки и непреки разходи и надбавки на участниците в обучения като се прилагат правилата, описани в Условието за възстановяване на разходите.

1. Разходи за РП 2

Сумата, изчислена в приложение *Помощна-таблица-КМ* (Приложение IV към Условието за кандидатстване) се разпределя между двата вида региони.

2.1. Разходи за РП 2 (Регион в преход)

2.2. Разходи за РП 2 (По-слабо развити региони)

Одобрените суми за изпълнението на типовите училищни РП 2 се възстановяват на 2 междинни отчетни периода, съответстващи на двата учебни срока, които ще бъдат обхванати от изпълнението на съответния тип РП 2. В приложение *Помощна-таблица-КМ* (Приложение IV към Условието за кандидатстване) се описват крайните продукти, които трябва да бъдат постигнати при изпълнението на всеки тип училищен МПРКК. Зададените стойности са на ниво проект, т.е. отнасят се за всички училища, които изпълняват съответния тип РП 2, а конкретните стойности на ниво училище се определят в разработения и изпълняван МПРКК. Първият отчетен период обхваща времето до 1 февруари, а вторият отчетен период е до 1 септември на съответната календарна година. Постигането на зададените от КБ-МОН и училищата, участващи в проекта, целеви стойности е основание за извършване на плащане.

Бенефициентът (училището, което изпълнява съответния МПРКК) може да подаде отчет и да поиска възстановяване на разходите и преди изтичане на индикативния отчетен период, ако е постигнал съответните етапни цели. Сумата, която може да се възстанови при изпълнение на заложените етапни цели се изчислява като се използват актуалните размери на единични разходи 3.27 и 3.28 и се прилага следната формула:

$$\text{Сума} = (\text{Брой часове} \times \text{ЕР 3.27} + \text{Брой часове} \times \text{ЕР 3.28}) \times 1,4$$

3. Разходи за РП 3

Сумата, изчислена в приложение *Помощна-таблица-КМ* (Приложение IV към Условието за кандидатстване) се разпределя между двата вида региони.

3.1. Разходи за РП 3 (Регион в преход)

3.2. Разходи за РП 3 (По-слабо развити региони)

4. Разходи за РП 4

Сумата, изчислена в приложение *Помощна-таблица-КМ* (Приложение IV към Условието за кандидатстване) се разпределя между двата вида региони.

4.1. Разходи за РП 4 (Регион в преход)

4.2. Разходи за РП 4 (По-слабо развити региони)

5. Разходи за РП 5

Сумата, изчислена в приложение *Помощна-таблица-КМ* (Приложение IV към Условието за кандидатстване) се разпределя между двата вида региони.

5.1. Разходи за РП 5 (Регион в преход)

5.2. Разходи за РП 5 (По-слабо развити региони)

6. Разходи за РП 6

Сумата, изчислена в приложение *Помощна-таблица-КМ* (Приложение IV към Условието за кандидатстване) се разпределя между двата вида региони.

6.1. Разходи за РП 6 (Регион в преход)

6.2. Разходи за РП 6 (По-слабо развити региони)

При изпълнението на РП 3 – РП 5 за всеки отчетен и верифициран краен продукт (група продукти) се възстановява сума, която се изчислява въз основа на броя на отработените часове от наетите експерти по следната формула:

Сума краен продукт = (Брой часове x ЕР 3.27 + Брой часове x ЕР 3.28) x 1,4

Прилагат се актуалните стойности на единични разходи 3.27-3.28.

За обучения в България на педагогически специалисти и други експерти при изпълнението на РП 1 – РП 6, се възстановява сума за 1 група обучаеми, която е изчислена като се използват актуалните размери на единичен разход 3.29 и разходите за надбавки на участниците, обосновани в раздел 4 на документа *ТЕРЕС-КМ* (Приложение IX. *Таблица на единичните разходи и еднократните суми* към Условието за кандидатстване). Сумата включва всички необходими разходи, включително и други преки и непреки разходи.

При изпълнението на РП 5 може да се планират обучения в чужбина на педагогически специалисти за разработване на задачи и казуси за външно оценяване. При изпълнението на РП 6 може да се планират обучения в чужбина на педагогически специалисти, на експерти от МОН, ИО и РУО за прилагане на компетентностно ориентирано преподаване и за преминаване на учебни програми към компетентностно-ориентирано преподаване. В тези случаи за участниците в обучения се прилагат **единичните разходи за надбавки на участниците** съгласно Решение на Европейската комисия C(2021)35¹⁹, както е посочено в раздел 3 от Приложение IX. Таблица на единичните разходи и еднократни суми и придружаващи

¹⁹ [Commission Decision of 12 January 2021 authorising the use of unit costs for travel, accommodation and subsistence costs under an action or work programme under the 2021-2027 multi-annual financial framework \(C\(2021\)35\).](#)

документи към Условието за кандидатстване. Това решение се прилага и при определяне на надбавките за чуждестранните експерти, които посещават България при изпълнението на РП 1.

С оглед спецификата на определените в настоящите Условия за кандидатстване видове допустими дейности, както и постигане на по-голяма ефективност при изпълнението на процедурата, в техническото и финансовото изпълнение на проекта, включително в организацията и управлението на проекта следва да бъдат включени екипи от Регионалните управления на образованието, Института по образованието, Националния STEM център и училищата, които да изпълняват координиращи функции на регионално/местно ниво.

Екипът за организация и управление на ниво училище следва да е съобразен с обхвата на планираните дейности в методическите планове за развитие на ключови компетентности на съответното училище. В екипите на ниво училище могат да участват експерти от съответното училище и/или външни експерти.

Разходите, свързани с участието в техническото и/или финансовото изпълнение на дейности от училищата, които не прилагат системата на делегиран бюджет, се извършват от съответния първостепенен разпоредител с бюджет или от съответния второстепенен разпоредител с бюджет - в общини с районно деление, когато кметът на район е второстепенен разпоредител с бюджет, съгласно решението на кмета на общината/общинския съвет.

ВАЖНО!

При изготвяне на бюджета кандидатът следва да планира максимум 32 570 717 лв. от общия бюджет на процедурата (преки и непреки разходи) към категория Регион в преход (Югозападен район), като най-малко 36% от предвидения финансов ресурс за региона в преход следва да бъдат инвестирани извън област София-град. Останалите средства следва да се планират и отчитат към категория По-слабо развити региони (Северозападен район, Северен централен район, Североизточен район, Югоизточен район, Южен централен район), като доколкото е възможно поне 50% от средствата за всички по-слабо развити региони на страната се разпределят общо за Северозападен, Северен-централен и Североизточен райони за планиране, съгласно поет ангажимент на България в Споразумението за партньорство за програмен период 2021-2027 г.

Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в секция „Бюджет (в лева)“ от Формуляра за кандидатстване.

ВАЖНО!

Документите и доказателствата, които трябва да бъдат представени на етап изпълнение на договора, за да се възстановят разходите, са посочени в **Условие за възстановяване на разходите (Приложение XIV към Условието за изпълнение).**

14.3. Недопустими разходи

Независимо от гореизброените условия за допустимост на разходите, за недопустими ще се считат всички разходи, които са в противоречие с правилата за Европейските фондове за споделено управление (Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд +, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за ЕФСУ, Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 от 23 септември 2024 г., Постановление на Министерски съвет № 86 от 01.06.2023 г. за определяне на

националните правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период –2021 - 2027 г.

В допълнение към общите недопустими разходи съгласно приложимото законодателство, по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна помощ за недопустими се считат и следните видове разходи:

- разходи за дълготрайни материални и нематериални активи;
- разходи за комисионни, както и лихви по дългове;
- непредвидени разходи;
- разходи за закупуване на земя и сгради;
- разходи за транспортни услуги, подлежащи на компенсиране съгласно Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г.;
- разходи за консултантски услуги за разработване на проектното предложение;
- принос в натура;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за възстановим ДДС (бенефициентът определя данъка върху добавената стойност за възстановим в съответствие с Указания на министъра на финансите НФ-1/09.01.2024 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВОМР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.);
- разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
- глоби, имуществени санкции и разходи по правни спорове;
- разходи за дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ;
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима.

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):

- Ученици;
- Педагогически специалисти (учители, директори и др.);

- Експерти от системата на образованието (РУО, МОН, ИО).

В секция „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Описание на целевата група“ от Формуляра за кандидатстване кандидатът предоставя информация относно целевите групи и техните характеристики.

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):

По процедурата се предвижда финансиране за осъществяване единствено на дейности с нестопански характер за конкретния бенефициент МОН.

Съгласно постоянната съдебна практика на Съда на ЕС квалифицирането на дадена процедура като „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, § 1 от ДФЕС изисква кумулативно да са изпълнени следните условия: да има подкрепа от страна на държавата, да се засяга търговията между държавите – членки, да се предоставя селективно предимство на бенефициентите, да се нарушава/ заплашва конкуренцията.

Общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система и контролирано от държавата, може да се счита за нестопанска дейност съгласно съдебната практика на Европейския съд (Решение на Съда на ЕС от 27 септември 1988 г. по дело Humbel и Edel (263/86, Recueil, стр. 5365, точка 18) и Решение на Съда на ЕС от 7 декември 1993 г. по дело Wirth (C-109/92, Recueil, стр. I-6447, точка 15)) и Съобщение на Европейската комисия от 2016 г. - Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от ДФЕС (Известието). Във връзка с това, съгласно т. 28 от Известието, Съдът е приел, че държавата: „създавайки и поддържайки такава система на публично образование, която се финансира **изцяло или преимуществено** от държавния бюджет, а не от учениците или от техните родители, [...] не цели да се ангажира с платени дейности, а изпълнява своята мисия по отношение на населението в социалната, културната и образователната сфера“²⁰.

В т. 29 от Известието е уточнено, че неикономическият характер на общественото образование по принцип не се засяга от факта, че учениците или техните родители понякога трябва да заплатят такси за обучение или записване, които подпомагат оперативните разходи на системата. Това е така защото този финансов принос често обхваща само малка част от реалните разходи за услугата и затова *не може да се смята за възнаграждение за предоставената услуга*.

В точка 17 от Решението си от 7 декември 1993 г. по дело Wirth, Съдът посочва, че са налице и училища, които се финансират основно от частни средства, по-специално от средства на ученици и техните родители, и които учебни заведения се стремят да реализират икономическа печалба, като тяхната цел е да предлагат образователна услуга срещу възнаграждение (икономическа дейност). Това становище на Съда е намерило отражение в разпоредбата на т. 30 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (Известието).

Съгласно т. 30 от Известието, когато преимуществената част от оперативните разходи на дадена образователна институция се финансира от частни средства, в т.ч. от такси, заплащани от учениците или техните родители, Съдът приема, че тези образователни институции действат като предприятия, тъй като целта им е да предлагат услуги срещу заплащане.

²⁰ Commission Notice on the notion of State aid as referred to in Article 107(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union (2016/C 262/01)

Конкретният бенефициент Министерството на образованието и науката е държавен орган и действа в качеството си на публичен орган за провеждане на държавната политика в областта на образованието и науката съгласно чл. 3 от Устройствения правилник на МОН, приет с ПМС № 11/03.02.2010 г. (посл. изм. и доп. ДВ. бр. 27 от 2 Април 2021 г.) В правомощията на специализираната администрация към министъра на образованието и науката съгласно чл. 42 от Устройствения правилник на МОН е да разработва и да отговаря за внедряването и прилагането на държавните образователни стандарти за общообразователната подготовка, за оценяването на резултатите от обучението на учениците и за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование (т. 2), да осигурява съдържателно изпитните материали за държавните зрелостни изпити и за националните външни оценявания в края на клас, етап или степен на образование (т. 9), както и да подпомага дейностите по вътрешното и външното оценяване в училищното образование (т. 12). За дейностите, планирани по настоящата процедура, бенефициентът МОН не попада в обхвата на понятието „предприятие“, тъй като планираните дейности се финансират и контролират от държавата и следователно нямат икономически характер.

Регионалните управления на образованието съгласно Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО) са териториални администрации към министъра на образованието и науката за управление и контрол на системата на предучилищното и училищното образование. РУО са юридически лица на бюджетна издръжка към министъра на образованието и науката и не се считат за предприятия по смисъла на и за целите на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС).

Институтът по образованието е специализирано обслужващо звено по смисъла на чл. 50, ал. 1, т. 1, 2, 3, 4 и 6 от ЗПУО за дейности по организиране, подготовка и провеждане на вътрешно и външно оценяване и по участие в международни изследвания, свързани с предучилищното и училищното образование, като може да осъществява и дейности по организационно и/или методическо подпомагане, както и такива, свързани с квалификацията на педагогическите специалисти (чл. 2 от Правилника за устройството и дейността на института). **Националният STEM център** е специализирано обслужващо звено в системата на предучилищното и училищното образование по смисъла на чл. 50, ал. 1, т. 1, 2, 3, 6 и 7 от ЗПУО. Съгласно чл. 4 от Правилника за устройството и дейността на Националния STEM център центърът осъществява дейности по организиране и провеждане на курсове, семинари и други мероприятия за педагогически специалисти с цел разпространяване на изследователския подход в образованието и обучението, разработване и адаптиране на ново образователно STEM съдържание и инструментариум с цел насърчаване на предприемачеството, иновациите и дигиталните технологии и др. По смисъла на чл. 2, ал. 3 и чл. 27 от ЗПУО Институтът по образованието и Националният STEM център са институции в системата на предучилищното и училищното образование за изпълнението и популяризирането на дейности, свързани с осъществяване на образователните политики, включително и за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, както и с информационно-техническото осигуряване на системата на предучилищното и училищното образование. В тази връзка не се считат за предприятия по смисъла на и за целите на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС).

Държавните и общински училища - институции в системата на училищното образование съгласно Закона за предучилищно и училищно образование, са публично-правни субекти, които изпълняват държавната политика в сферата на образованието, контролират се от държавата и не се считат за предприятия по смисъла на и за целите на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС).

Частните училища съгласно чл. 40 (1) от ЗПУО са търговски дружества, ЮЛНЦ или кооперации, които по реда на ал. 2 осъществяват дейността си като образователни институции в системата на образованието след вписване в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование при условията и по реда на този закон. Съгласно ЗПУО и Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование всички частни училища получават средства от държавния бюджет по реда на чл. 283, ал. 3 за подпомагане на равния достъп и подкрепата за личностно развитие по чл. 283, ал. 1, т. 1, 3 и 9, както и средствата по ал. 1, т. 6 в частта им за изпълнение на дейностите за ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности. В допълнение, частните училища, включени в системата на държавното финансиране по чл. 10 и чл. 280, ал. 3, т. 1 от ЗПУО и Глава X от Наредбата получават и държавна субсидия за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на учениците по реда на чл. 287 по показателите, заложиени в чл. 282, ал. 1 т. 1-6 на същия закон. В същото време, частните училища финансират дейността си по реда на закона, по който са създадени и събират средства от родителите на учениците под формата на такси и други плащания за дейности, извън финансираните от държавния бюджет. Дейностите на частните училища в рамките на предлаганата от тях образователна услуга, финансирани от държавния бюджет като дейности, обект на държавна политика, попадат в приложното поле на т. 28 – 29 от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, и могат да се считат за нестопански. От друга страна, дейности в рамките на предлаганата от тях образователна услуга, които се финансират от родителите чрез такси и други плащания - за допълнителни занимания извън учебния план, за занимания по интереси, за транспорт, за материално-техническа база и др., поради наличие на пазар на частни училища, са стопански дейности, които попадат в приложното поле на т. 30 от Известието на Комисията. В същото време допустими дейности по настоящата процедура са извънкласни дейности за провеждане на интердисциплинарно обучение и осъществяване на междупредметни връзки. За стопанските си дейности частните училища се считат за предприятия по смисъла на чл. 107, §1 от ДФЕС, т. к. един и същи правен субект може да се разглежда като предприятие само за стопанските дейности, които извършва.

От приложимата нормативна уредба е видно, че частните училища осъществяват както нестопанска дейност, която е в рамките на общественото образование по смисъла на т.28-29 от Известието и е обект на държавна политика и контрол от страна на държавата, така и стопанска дейност, чрез събираните от родителите такси за нефинансираните от държавата дейности.

В тази връзка частните училища могат да участват в дейности по проекта и да разходват средства, предоставени им от КБ-МОН, **в режим на минимална помощ** по реда на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis*. *В случай че след осъществяване на Механизма за подбор на училища по проекта, в Списъка с избрани училища КБ-МОН е включил частни училища в изпълнение на дейности по настоящата процедура, за тях ще се прилагат правилата за минимална помощ (de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis. В този случай администратор на помощта по смисъла на чл. 9, ал. 1 от Закона за държавните помощи е Конкретният бенефициент – Министерство на образованието и науката, тъй като то управлява предоставянето на средствата към частните училища по проекта.*

Когато КБ-МОН се явява администратор на държавна помощ, същият е длъжен да осигури пълно съответствие с приложимия режим по държавни помощи съгласно описаното в Условиата за кандидатстване, Административния договор за предоставяне на БФП (Приложение XI към Условиата за изпълнение) и сключения Договор/Споразумение за изпълнение на дейности по проекта с частно училище (Приложение XVIII към Условиата за изпълнение), както и да изпълни задълженията си на администратор, произтичащи от Закона за държавните помощи или други нормативни актове.

ВАЖНО!!! Тъй като предоставянето на БФП от страна на УО на ПО към КБ-МОН не представлява минимална помощ, всички бюджетни редове в секция „Бюджет (в лева)“ от Формуляра за кандидатстване са с описание „фонд: ЕСФ+, режим на финансиране: Неприложимо, допустим“.

Общият размер на помощта по режим *de minimis*, предоставяна по настоящата процедура, заедно с други получени помощи за едно и също предприятие за период от три години не може да надхвърля 300 000 EUR или 586 749 лв.

„**Минимална помощ**“ е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея, поради своя минимален размер, както е определена в Регламент (ЕС) 2023/2831 относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ.

„**Предприятие**“ по смисъла на правилата за конкуренцията е всеки субект, независимо дали е физическо или юридическо лице, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

„**Икономическата дейност**“ се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

Частните училища съгласно т. 7-12 от Известието във връзка с чл. 107, §1 от ДФЕС се считат за предприятия, независимо от правния им статут, за дейностите по настоящата процедура, които са икономически дейности за тях. Дейностите са с икономически характер, когато се изпълняват от частни училища, които не попадат в разпоредбата на т. 28 Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл.107 от ДФЕС (2016/С 262/01), тъй като не са преимуществено финансирани от държавата. Частните училища са субекти, действащи от свое име, за своя сметка и преди всичко по своя инициатива по отношение извършването на конкретни дейности.

В случай че частни училища бъдат включени от КБ-МОН в дейности по проекта, същите представят на КБ-МОН попълнена по образец **Декларация за минимални помощи** (Приложение XVII към Условиата за изпълнение), в която надлежно отразяват обстоятелствата съгласно указанията и конкретно приложимата нормативна уредба, вкл. код по КИД-2008 на дейностите, които частното училище изпълнява. Относно декларираните обстоятелства КБ-МОН прави проверка в регистъра за минимални помощи - <https://minimis.minfin.bg/>. В резултат на направената проверка КБ-МОН и частното училище сключват **Договор/Споразумение за изпълнение на дейности по проекта**²¹ (примерен договор е представен в Приложение XVIII към Условиата за изпълнение), където ясно се посочва размерът на отпуснатата от МОН минимална помощ по проекта при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията относно прилагането на членове

²¹ Съгласно чл. 3, параграф 3 на Регламент (ЕС) 2023/2831, Помощта *de minimis* се смята за отпусната в момента, когато законово право да получи помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия национален правен режим, независимо от датата на плащане на помощта *de minimis* на предприятието.

107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis и националното законодателство относно режим на помощ.

За целта КБ-МОН следи за разпоредбите на Регламент (ЕС) 2023/2831 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, както следва:

- Съгласно чл. 3, т.2 от Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (в текст от значение за ЕИП, OJ L, 2023/2831, 15.12.2023) общият размер на помощта по режим de minimis, предоставяна към частно училище по настоящата процедура, заедно с други получени помощи за едно и също предприятие, не може да надхвърля 300 000 EUR или 586 749 лв. за период от три години (предходните три години към датата на подаване на проектното предложение/към датата на сключване на административния договор за БФП).

- Таваните, посочени в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831, се прилагат независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години по настоящата процедура се определя спрямо датата на подаване на заявление за включване в проекта от частното училище. За всяко ново предоставяне на помощ de minimis се взема предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през 3-те години от момента на прилагане на законовото право за получаване на помощта de minimis, независимо от датата на плащането ѝ. За целите на таваните, посочени в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на Регламент (ЕС) 2023/2831.

- Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се сключва договорът/споразумението и получената минимална помощ от:

1. предприятието - частно училище;
2. предприятията, с които частното училище образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се втели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с частното училище съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с частното училище, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) 2023/2831.

Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическо лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Частното училище е недопустимо да получи минимална помощ по настоящата процедура, ако попада в забранителните режими на помощ в съответствие с чл.1, параграф 1, букви а), б), в) и г) от Регламент (ЕС) 2023/2831.

По процедурата не се предоставя помощ на частно училище, когато отпускането ѝ води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2023/2831, включително на чл. 1, параграф 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени в чл. 1, чл. 2, т. 1, както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) 2023/2831, то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ *de minimis*, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване на етапа на финален подбор на училищата по Механизма КБ-МОН прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи“ - <http://minimis.minfin.bg>, по отношение на всяко частно училище. Допълнително, преди сключване на договора/споразумението за изпълнение на дейности, както и преди всяко плащане КБ-МОН извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи“ - <http://minimis.minfin.bg> и декларациите за минимални помощи, предоставени от частните училища по отношение на получените минимални помощи.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори, частните училища следва да посочат в **Декларацията за минимални помощи (Приложение XVII към Условията за изпълнение)** кода на основната си икономическа дейност. Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година към датата на кандидатстване за включване в дейности по проекта. За определяне на допустимостта се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 - <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008.pdf>.

Допустимостта на частните училища се удостоверява посредством декларираните данни в Декларацията за минимални помощи и се проверява от КБ-МОН към момента на сключване на договор/споразумение за изпълнение на дейности от частно училище (примерен договор е представен в Приложение XVIII към Условията за изпълнение).

Помощта *de minimis*, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 1407/2013 и Регламент (ЕС) 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор (ОВ L 352 от 24.12.2013 г.) и Регламент (ЕС) 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламента²². В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (*de minimis*) за

²² Минимална помощ по Регламент (ЕС) 2023/2831 + минимална помощ по Регламент (ЕС) № 1407/2013 + минимална помощ по Регламент (ЕС) № 1408/2013 + минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 се натрупва до 300 000 евро за период от три години.

предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L 114 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) 2023/2831 и Регламент (ЕС) 2023/2832 е до левовата равностойност на 1 050 000 евро²³ за период от три години.

Помощ *de minimis* не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за финансиране на риска, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Помощ *de minimis*, която не е предоставена за конкретни допустими разходи или не може да бъде свързана с такива, може да се кумулира с друга държавна помощ, предоставена съгласно регламент за групово освобождаване или с решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ *de minimis* може да бъде надвишен съответният таван, определен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831 (като периодът обхваща три години), никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент. В такива случаи не може да се иска благоприятно третиране на мярката за помощ по регламента - нито към момента на предоставяне на помощта, нито в който и да е по-късен момент. При констатиране на действително надвишаване на установения праг в Регламент (ЕС) 2023/2831, следва да се предприемат мерки по възстановяване на цялата получена сума по подписания договор/споразумение от страна на частното училище и КБ-МОН.

Държавите членки предоставят нова помощ *de minimis* в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта *de minimis*, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в цитирания регламент.

Данните за получените минимални помощи през три години до датата на подаване на заявление за участие в проекта следва да бъдат надлежно посочени от частното училище (когато е приложимо) в т. 8 от Декларацията за минимални помощи (Приложение XVII към Условието за изпълнение). В случай че частно училище подаде заявление за участие и бъде избрано за включване в изпълнение на дейности по проекта съгласно Механизма за подбор на училищата, то следва да подаде **Декларация за минимални помощи (Приложение XVII към Условието за изпълнение)** към КБ-МОН, който извършва проверка на декларираните обстоятелства в регистъра на минималните помощи - <https://minimis.minfin.bg/>. В резултат на направената проверка КБ-МОН и частното училище сключват **Договор/Споразумение за изпълнение на дейности по проекта** (примерен договор/споразумение е представен в **Приложение XVIII към Условието за изпълнение**) при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2023/2831 и националното законодателство относно режима на помощ и условията за финансиране, описани в т.16 от настоящите Условия за кандидатстване.

Към момента на сключване на договор/споразумение, проверката за ненадвишаване на максимално допустимия таван за получена минимална помощ, определен в Регламент (ЕС) 2023/2831, ще се извършва на база посочените данни в Декларацията за получените минимални помощи и проверка в Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите.

²³ Минимална помощ по Регламент (ЕС) 2023/2831 + минимална помощ по Регламент (ЕС) 2023/2832 за период от три години се натрупва до 1 050 000 EUR (т.е. 300 000 евро по Регламент (ЕС) 2023/2831 + 750 000 евро по Регламент (ЕС) 2023/2832).

В случай че при сключване на договора/споразумението за изпълнение на дейности между частното училище и КБ-МОН се установи, че с финансовата помощ в режим *de minimis*, за която се сключва договора/споразумението, ще бъде надхвърлен прагът на допустимите минимални помощи за частно училище, КБ-МОН намалява размера на разходите по дейностите на частното училище до максимално допустимия размер без да се редуцират заявените ученици по проекта.

Преди сключване на договора/споразумението, КБ-МОН ще извършва проверка по същество на декларираната от частното училище помощ в режим *de minimis*. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума към момента на сключване на договора/споразумението за изпълнение на дейности, която надвишава съответния таван, определен в Регламент (ЕС) 2023/2831 или се установи, че частното училище попада в забранителния режим, КБ-МОН отказва да сключи договор/споразумение с това частно училище.

В процеса на изпълнение на проекта, КБ-МОН ще прилага контролни механизми, с които да гарантира, че всички условия на Регламент (ЕС) 2023/2831 са изпълнени. Контролните механизми са съвкупността от мерки, правила, процедури, официални източници на информация, посредством които администраторът на помощ проверява съответните обстоятелства, за да гарантира изпълнението на всяко едно условие от Регламент (ЕС) 2023/2831. Администраторът на помощ трябва да документира и събира цялата информация, относно извършваните от него проверки при прилагането на Регламент (ЕС) 2023/2831. Съставените документи трябва да съдържат минимума информация, чрез която да е възможно да се докаже, че са спазени условията на Регламент (ЕС) 2023/2831. В тази връзка, администраторът на помощ - МОН проверява декларираната от кандидатите информация, чрез съпоставянето ѝ с данни от официални източници, като например НСИ, Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите и др. При проверка на условията на Регламент (ЕС) 2023/2831 за всяко частно училище, МОН следва да изготви и попълва контролен лист за съответствието на отпусканата минимална помощ с изискванията на Регламент (ЕС) 2023/2831, като събира надеждна одитна следа за извършените проверки.

Помощта *de minimis* се смята за отпусната от момента на подписване на договора/споразумението за изпълнение на дейности по проекта, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

Съгласно чл. 3, пар. 5 от Регламент (ЕС) 2023/2831 г. всички суми (стойности) на помощта са в брутно изражение, т. е. преди облагане с данъци или други такси.

Помощите, които се предоставят на няколко части (т.е. когато частното училище предвижда да ползва авансово и/или междинно/и плащане/ия), се сконтират към техния размер към момента на предоставяне. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към момента на предоставяне на помощта. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е скотовият процент, приложим към момента на предоставяне на помощта.

Сконтирането следва да се извършва от КБ-МОН, преди всяко плащане по договор/споразумение за изпълнение на дейности между МОН и частното училище с оглед гарантиране, че предоставената помощ е съобразена с праговете за съответния вид помощ, установени в Регламент (ЕС) 2023/2831.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2023/2831, получателят възстановява пълния размер на предоставените средства по настоящата процедура, със законната лихва от момента на получаването до окончателното им изплащане. Възстановяването на

неправомерно предоставена минимална помощ се извършва по реда, описан в договор/споразумение за изпълнение на дейности по проекта от частно училище – Приложение XVIII. Отговорността за възстановяването на такива помощи е на администратора на помощта.

Неправомерно получената минимална помощ или помощ, освободена от задължението за уведомяване с акт на Съвета на Европейския съюз или на Европейската комисия, представлява публично вземане, което се установява от КБ-МОН в качеството му на администратор на помощ по настоящата процедура чрез издаване на акт за установяване на публичното вземане по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Вземанията по издадените актове подлежат на събиране по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от органите на Националната агенция за приходите. Администраторът на помощ МОН, издал акта за установяване на публичното вземане по реда на АПК в срок до три работни дни от издаването на акта информира министъра на финансите.

Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, се извършва в съответствие с Указания на Министерство на финансите, чл. 37 от ЗДП и глава V, от Наредба № Н-5 от 29.12.2022 г. за определяне на правилата за извършване на плащания, за верификация и счетоводно отчитане на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по програмите.

При констатиране на действително надвишаване на установения праг в Регламент (ЕС) 2023/2831, следва да се предприемат мерки по възстановяване на цялата получена сума по подписания договор/споразумение за изпълнение на дейности по проекта от частно училище.

Когато безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2831, КБ-МОН е длъжен да документира и събира цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията на Регламент (ЕС) 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи *de minimis* се съхранява за период от 10 години, от датата на която е предоставена. КБ-МОН информира УО на ПО за началната дата на периода.

При поискване от Европейската комисия КБ-МОН предоставя чрез УО на ПО на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

Задължение на Администратора на помощта, произтичащо от чл. 34, ал. 1 от ЗДП и чл. 9, ал. 4 от Правилника за неговото прилагане, е да информира министъра на финансите в срок от 3 работни дни от предоставянето на всяка помощ *de minimis* чрез Информационната система „Регистър за минималните помощи“ (<http://minimis.minfin.bg>).

Крайните получатели по процедурата са ученици, педагогически специалисти (учители, директори и др.) и експерти от системата на образованието (РУО, МОН, ИО). Същите не са стопански субекти, съответно дейностите, които ще осъществяват, са изцяло насочени към обучение.

За всички дейности по процедурата, за които е приложимо, изборът на изпълнители ще бъде извършван по открит, прозрачен и публичен и недискриминационен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член

107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие със Закона за обществените поръчки. Доставчиците на стоки и услуги, необходими за реализиране на дейностите по процедурата, ще бъдат избирани по реда на Закона за обществените поръчки, Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление, и действащата нормативна уредба, въз основа на открити, прозрачни, в достатъчна степен публични и недискриминационни процедури, като по този начин се гарантира, че извършването на доставки и предоставянето на услуги ще се извършва при пазарни условия.

Когато кандидатът или организация по пар. 6 от ДР на ЗУСЕФСУ упражнява и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат по отделни аналитични сметки за тяхната икономическа дейност. Съотношението на двата вида дейности (стопански и нестопански) и на техните разходи, финансиране и приходи следва да бъде ясно обособено.

Предвид крайната цел на процедурата, а именно да се развият ключовите компетентности на всички образователни равнища от училищното образование чрез насърчаване на различни подходи и среди за учене, дейностите не могат да бъдат дефинирани като такива със стопански характер, които биха могли да доведат до нарушаване на конкуренцията като елемент от фактическия състав на понятието „държавна помощ”. Предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по процедурата няма реално или потенциално скрито въздействие върху конкуренцията в рамките на общия пазар и търговията между страните-членки.

Предвид гореизложеното, настоящата процедура не попада в обхвата на приложимите разпоредби за държавни помощи. В случай на включване на частни училища в дейности по проекта, КБ-МОН прилага разпоредбите на Регламент (ЕС) 2023/2831 като финансира разходите на частните училища в режим на минимална помощ чрез сключване на договор/споразумение за изпълнение на дейностите с тях и изпълнява функциите на администратор на помощ в тези случаи. За целта КБ-МОН ползва Приложение XVII и Приложение XVIII към Условието за изпълнение.

17. Хоризонтални принципи:

Изпълнението на дейностите по настоящата процедура следва да бъде съобразено със следните хоризонтални принципи съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060:

1. Устойчиво развитие;
2. Равни възможности и недопускане на дискриминация;
3. Равенство между половете.

Кандидатът следва да аргументира (в секция „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Принос на проектното предложение за реализиране на хоризонталните принципи на ПО” и поле „Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания“ как предложените дейности съответстват и допринасят за реализиране на хоризонталните принципи, както и да опише Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. Механизмът трябва да съдържа информация за процеса по проверка за спазването на основните права (от страна на кандидата и партньорите) в рамките на цялостно изпълнение на проекта и документите за съответствие с основните права, включително да предвижда по време на изпълнение на проекта прилагането

на „Контролен лист за проверка за наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания“ (Приложение XXI към Условието за изпълнение), разработен в съответствие с утвърдените Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС и Насоки за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, налични на следния линк: <https://www.eufunds.bg/bg/node/8220>.

За целта, в процеса на изпълнение на проекта, бенефициентът следва да представя на УО попълнен и подписан Контролен лист за проверка за наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (Приложение XXI). Той съдържа основните права от ХОПЕС и КПХУ, които са оценени като относими към изпълнението на Програма „Образование“ и чието спазване трябва да бъде проследено от бенефициента и докладвано регулярно на УО в хода на изпълнението на дейностите по проекта.

Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява на етап изпълнение на проектното предложение.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):

Максималната продължителност на проекта, считано от датата на подписване на административния договор за предоставяне на БФП, е **60 месеца, но не по-късно от 31.12.2029 г.**

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения²⁴:

Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения (ако е приложимо)²⁵:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектни предложения:

Проектното предложение се оценява съгласно съответните разпоредби на Раздел III „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ от Глава трета „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕФСУ и по посочения в чл. 44, ал. 5 от ЗУСЕФСУ ред, както и в съответствие с правилата за директно предоставяне на конкретен бенефициент, регламентирани в Постановление № 23 на МС от 13.02.2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г. (ПМС №23/2023 г.).

Оценката по настоящата процедура се извършва от оценителна комисия, определена със заповед на Ръководителя на Управляващия орган (издадена в двуседмичен срок от датата на подаване на проектното предложение). Оценката се извършва на един етап и се документира чрез попълване на оценителен лист в ИСУН, който включва всички приложими критерии. За да бъде одобрено за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички критерии („ДА“ или „Неприложимо“) съгласно Таблицата за комплексна оценка на проектното предложение, посочена в **Методология и критерии за**

²⁴ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

²⁵ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

оценка на проектно предложение по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-2.001 „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел” (Приложение VIII към Условието за кандидатстване).

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕФСУ, съответно чл. 25, ал. 4 от ПМС №23/2023 г. оценяването на проектното предложение се извършва в срок до три месеца от крайния срок за подаването му, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване. В случай на установени по време на оценката нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите, оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, при спазване на действащата нормативна уредба, като срокът не може да бъде по-кратък от 7 дни. В уведомлението, което се изпраща на кандидата, задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Срокът по оценяване на проектното предложение спира да тече до датата на отстраняването им. Оценката продължава до постигане на пълно съответствие с критериите за оценка (отговор „ДА“ или „Неприложимо“ на всички позиции в оценителната таблица). Искането за предоставяне на информация/документи се изпраща чрез Модул „Оценителна сесия“, раздел „Комуникация“ на ИСУН, за което кандидата получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение. Към проектното предложение може да бъде асоцииран нов профил, различен от профила, от който то е подадено, след изрично заявление, подписано с КЕП от законния представител на кандидата, до дирекция ЦКЗ. В случай че кандидатът не отстрани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие спрямо изискванията, производството по процедурата може да бъде прекратено.

Допълнителна информация от кандидата може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация, е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Home/Manual>.

Комплексната оценка включва както проверка относно административното съответствие на проектното предложение и допустимост на кандидата и проектните дейности, така и оценка по същество.

По време на оценката на проектното предложение е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат корекции в бюджета, както и могат да наложат изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на оценителната комисия до кандидата. В случай че по време на оценката се установи наличие на недопустими или необосновани дейности и/или разходи, дублиране на заложили дейности и/или разходи, надвишаване на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ, определен в настоящите Условия за кандидатстване, промяна на размерите на единичните разходи, определени в настоящите Условия за кандидатстване, или други несъответствия, същите ще бъдат служебно коригирани или премахнати от оценителната комисия, или на кандидата ще бъдат предоставяни указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия.

22. Критерии и методика за оценка на проектите предложения:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021-2027 (КН на ПО), описани в Методология и критерии за оценка на проектно предложение по процедура за директно предоставяне на

безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-2.001 „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел” (**Приложение VIII към Условието за кандидатстване**).

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата.

В рамките на настоящата процедура кандидатът може да подаде само едно проектно предложение.

23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

Подаването на проектното предложение по настоящата процедура се извършва в съответствие с разпоредбите на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от европейските фондове при споделено управление (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН. Цялата информация е качена на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/>.

Подаването на проектното предложение по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и подаване на Формуляра и придружителните документи чрез ИСУН единствено с използването на Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/>.

КЕП, с който е подписан Формулярът за кандидатстване, следва да е на законния представител на кандидата или на оправомощено за целите на подаването на проектното предложение лице.

Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН се извършва по следния начин:

Кандидатът влиза в ИСУН след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Проектното предложение по настоящата процедура се изготвя от кандидата, съгласно Указанията на Управляващия орган за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (**Приложение VII към Условието за кандидатстване**).

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Кандидатът по настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е необходимо да приложи чрез ИСУН следните попълнени и подписани документи:

1. Заповед за оправомощаване на лице, което да представлява конкретния бенефициент и да подписва всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение (включително комуникация с оценителната комисия), предоставянето на документи, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП и изпълнението на проекта (ако е приложимо); *Прилага се, в случай че проектното предложение е подадено от лице, различно от официалния представител на кандидата.*

2. Декларация на кандидата – попълнена по образец (**Приложение I към Условието за кандидатстване**).

3. Декларация за съгласие на кандидата за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ - попълнена по образец (**Приложение II към Условието за кандидатстване**).

ВАЖНО!

Документите по т. 1, 2 и 3 се попълват и подписват от официалния представител на кандидата.

Посочените по-горе декларации следва да бъдат с дата след обявяване на настоящата процедура и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата, а преди подписване на административния договор за предоставяне на БФП се доказват:

- с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават или заверени копия от тях, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;

- с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

4. Автобиографии по образец (Приложение III към Условието за кандидатстване), попълнени и подписани от членовете на екипа за управление на проекта на централно ниво, придружени от документ/и, доказващи извършения подбор на членовете на екипа. *Прилагат се само за основния екип за организация и управление на проекта на централно ниво, който включва ръководител на проекта; заместник-ръководител на проекта или водещ координатор; счетоводител на проекта или финансов координатор; координатор на териториалните екипи; експерт видимост, прозрачност и комуникация.*

5. Механизъм за подбор на училища- Документът следва да бъде подписан от официалния представител на кандидата.

6. Помощна таблица за попълване на бюджет в ИСУН по образец (Приложение IV към Условието за кандидатстване).

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

Крайният срок за подаване на проектното предложение, подписано с Квалифициран електронен подпис (КЕП) през системата ИСУН е:

не по-късно от 17,30 часа на 01.12.2025 г.

26. Допълнителна информация:

Съгласно чл. 26, ал. 8 от ЗУСЕФСУ кандидатът по процедурата може да иска разяснения във връзка с Насоките за кандидатстване в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в писмена форма чрез електронната система ИСУН, секция „Разяснения по процедурата“.

Разясненията от страна на Управляващия орган се утвърждават от Ръководителя на Управляващия орган или оправомощено от него лице. Разясненията се дават по отношение на Условието за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение, като са задължителни за кандидата и се прилагат от оценителната комисия. Въпросите на кандидата и разясненията на Управляващия орган се съобщават (публикуват) на интернет страницата на Управляващия орган <http://opnoir.bg>, в рубрика „Въпроси и отговори“ и в ИСУН: <https://eumis2020.government.bg> (към документите по процедурата), съответно се изпращат до кандидата по процедурата, в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване по процедурата.

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и сключване на административен договор:

При наличие на положителен резултат от оценяването, в едноседмичен срок от приключване на оценяването Ръководителят на Управляващия орган (РУО) взема решение за предоставянето на безвъзмездна финансова помощ за одобреното проектно предложение. Решението на РУО се обективира в административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретния бенефициент.

Решение за прекратяване на процедурата чрез директно предоставяне може да се вземе при следните случаи:

- Когато няма постъпило проектно предложение, в случай че е определен краен срок за подаване или когато подаденото проектно предложение е оттеглено;

- При спиране на финансирането по съответната програма или по част от нея.

- В случай че кандидатът не отстрани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие с изискванията. Уведомяването на конкретния бенефициент за сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва писмено чрез ИСУН. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от кандидата, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП:

1. Декларация на кандидата (по образец), в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (Приложение I);

2. Декларация за нередности – по образец (Приложение XIII);

3. Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН – по образец (Приложение XIX);

4. Заявление за профил за достъп на упълномощено от бенефициента лице до ИСУН – по образец (Приложение XX).

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента, са описани в приложения административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование” 2021-2027 (**Приложение XI към Условието за изпълнение**) и общите условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование” 2021-2027 г. (**Приложение XII към Условието за изпълнение**), които са неразделна част от административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В процеса на изпълнение на проекта, бенефициентът следва да се придържа към правилата и процедурите, описани в Условие за възстановяване на разходите по процедура BG05SFPR001-2.001 „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“ (**Приложение XIV от Условието за изпълнение**).

На основание чл. 49, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 данните, посочени в чл. 49, параграф 3 от същия Регламент, ще бъдат направени достъпни за обществеността.

27. Приложения към Условието за кандидатстване:

Приложения за попълване и подаване в ИСУН:

- Образец на декларация на кандидата (Приложение I);
- Образец на декларация за съгласие на кандидата за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ (Приложение II);
- Образец на автобиография (Приложение III);
- Образец на помощна таблица за попълване на бюджет в ИСУН (Приложение IV).

Приложения за информация:

- Образец на формуляр за кандидатстване с проектно предложение (Приложение V);
- Указания на УО на Програма „Образование“ 2021-2027 за конкретния бенефициент Министерство на образованието и науката относно изискванията за сформирани екипи за организация и управление на проекти (Приложение VI);
- Указания на УО за попълване на електронен формуляр за кандидатстване по процедурата (Приложение VII);
- Методология и критерии за оценка на проектно предложение по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-2.001 „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел” (Приложение VIII);
- Таблица на единичните разходи и еднократни суми и придружаващи документи (Приложение IX);
- Указания на министъра на финансите НФ-1/09.01.2024 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВМРС) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г. (Приложение X);

Приложения към Условието за изпълнение:

- Образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (Приложение XI);
- Общи условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ 2021 – 2027г. (Приложение XII);
- Образец на декларация за нередности (Приложение XIII);
- Условия за възстановяване на разходите по процедура BG05SFPR001-2.001 „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел”(Приложение XIV);
- Въпросник за мониторинг на изпълнението на проекта (Приложение XV);
- Таблица „Изменение на бюджет“ (Приложение XVI);
- Декларация за минимални помощи на частно училище – за МОН при избор на частни училища, отговарящи на Условието за кандидатстване (Приложение XVII);
- Примерен Договор/Споразумение за изпълнение на дейности по проекта на частно училище – за МОН при избор на частни училища, отговарящи на Условието за кандидатстване (Приложение XVIII);
- Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН – по образец (Приложение XIX);
- Заявление за профил за достъп на упълномощено от бенефициента лице до ИСУН – по образец (Приложение XX);

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

- Контролен лист за проверка за наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (Приложение XXI).